
**Szövegnyelvészeti / szövegtani / szemiotikai-textológiai
repertóriumok**

5.0. Bevezetés

Ez az alfejezet a szövegnyelvészeti / szövegtani / szemiotikai-textológiai kutatás számára releváns repertóriumokról, illetőleg repertóriumok lelőhelyeiről tájékoztat.*

5.1. Repertóriumok lelőhelyei a *Szemiotikai szövegtan* című periodikában**5.1.1. Egy szövegnyelvészeti / szövegtani alaphibliográfia – *Bibliographie Linguistique de l'Année* [= BL] – részleges repertóriumainak lelőhelyei**

BL 1986	<i>SzSzT.2.</i> 1991. 199-204.
BL 1987	<i>SzSzT.3.</i> 1991. 215-221.
BL 1988	<i>SzSzT.4.</i> 1992. 177-183.
BL 1989	<i>SzSzT.6.</i> 1993. 297-304.
BL 1990 + BL 1991	<i>SzSzT.8.</i> 1995. 331-352.
BL 1992	<i>SzSzT.9.</i> 1996. 311-322.
BL 1993	<i>SzSzT.10.</i> 1997. 235-249.
BL 1994	<i>SzSzT.11.</i> 1998. 323-334.
BL 1995	<i>SzSzT.12.</i> 1999. 387-396.
BL 1996	<i>SzSzT.14.</i> 2001. 229-241.
BL 1997	<i>SzSzT.15.</i> 2003. 277-287.
BL 1998	<i>SzSzT.16.</i> 2004. 193-203.
BL 1999 + BL 2000	<i>SzSzT.17.</i> 2005. 229-248.
BL 2001	<i>SzSzT.18.</i> 2007. 136-146.

* A fejezet felépítése a következő:

- 5.1. Repertóriumok lelőhelyei a *Szemiotikai szövegtan* [= *SzSzT*] című periodikában
 - 5.1.1. Egy szövegnyelvészeti / szövegtani alaphibliográfia – *Bibliographie Linguistique de l'Année* [= *BL*] – részleges repertóriumainak lelőhelyei
 - 5.1.2. Két szövegnyelvészeti / szövegtani folyóirat részleges repertóriumának lelőhelyei
- 5.2. Az *Officina textologica* [= *OT*] repertóriumai
 - 5.2.1. Az *Officina textologica* [= *OT*] 1 – 15. kötetének repertóriumai az egyes kötetek megjelenésének időrendjébe rendezve
 - 5.2.2. Az *Officina textologica* [= *OT*] 1 – 15. kötetének egyesített repertóriumai az egyes tanulmányok szerzői nevének ábécé-sorrendjébe rendezve
- 5.3. Időrendi sorrendbe rendezett válogatott magyar nyelvű általános szövegnyelvészeti, szövegtani művek repertóriumai
- 5.4. Időrendi sorrendbe rendezett magyar nyelvű szemiotikai-textológiai művek repertóriumai
- 5.5. Időrendi sorrendbe rendezett idegen nyelvű szemiotikai-textológiai művek repertóriumai

- 5.1.2. *Két szövegnyelvészeti / szövegtani folyóirat, a*
1. *Discourse Processes. A Multidisciplinary Journal* és a
2. *TEXT An Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse*,
részleges repertóriumának lelőhelyeihez lásd a *Szemiotikai szövegtan* című periodika 21. kötetét.

5.2. *Az Officina textologica [= OT] repertórium*

- 5.2.1. *Az Officina textologica [= OT] 1 – 15. kötetének repertórium* az egyes kötetek megjelenésének időrendjébe rendezve

PETŐFI S. JÁNOS:

1997 *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram [= OT1]*.
Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Bevezetés (7).

1. A szövegkutatás diszciplínakörnyezete. Szövegnyelvészet és szövegtan a szövegkutatásban (9).
 2. A szövegnyelvészet és a szövegtan kapcsolata szövegtani és szövegnyelvészeti bevezetésekben, readerekben, kongresszusi aktákban, monográfiákban és szöveggrammatikákban (16).
 3. A szövegalkotó tényezők szövegnyelvészeti / szövegtani elemzésének és leírásának aspektusai (24).
 1. Koreferenciális elemek és koreferenciarelációk (24).
 2. A szövegmondat-összetevők lineáris elrendezhetősége (38).
 3. A koreferencialitás és a szövegmondat-összetevők lineáris elrendezhetősége elemzésének analitikus és kreatív megközelítéséről (51).
 4. A nyelvi rendszernek és a nyelvi rendszer elemei használatának nyelvészete szövegnyelvészeti / szövegtani perspektívából nézve (53).
 1. A nyelvi rendszer és használata elemzésének általános szövegnyelvészeti-szövegtani aspektusai (53).
 2. Megjegyzések a bővítetlen egyszerű mondatok reprezentálásához (55).
 3. Megjegyzések a bővített egyszerű mondatok reprezentálásához (57).
 4. Megjegyzések az összetett mondatok reprezentálásához (58).
 5. A szemiotikai textológia, mint szövegtani elméleti keret (60).
 1. A szemiotikai textológiáról, az általános elméleti keretként használt szövegtani diszciplínáról (60).
 2. A szöveg, mint komplex jel szemiotikai textológiai fogalmáról (62).
 3. A szemiotikai textológiai interpretációk típusairól és az ezek végrehajtására szolgáló bázisokról (71).
 6. *Az Officina textologica* sorozat tervezett felépítése (74).
- Bibliográfiai tájékoztató (76).
Officina textologica 1. Abstract (83).

PETŐFI S. JÁNOS (szerk.):

1998 *Koreferáló elemek – koreferenciarelációk (Magyar nyelvű szövegek elemzése) [= OT2]*. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Előszó (7)

1. Petőfi S. János:
Koreferenciális elemek és koreferenciarelációk
Példaszöveg: Mt. 9,9-13. Máté meghívása (15).
 2. Boda I. Károly – B. Porkoláb Judit:
Koreferenciális kifejezések és koreferenciarelációk
Példaszöveg: Szent János Apostol Jelenéseinek könyve. 21:9-23. Az új Jeruzsálem (Részlet) (32).
 3. Dobi Edit:
Koreferenciális kifejezések és koreferenciarelációk
Példaszöveg: a Magyar Larousse enciklopédia egy szócikke (57).
 4. Domonkosi Ágnes:
Koreferenciális kifejezések és koreferenciarelációk
Példaszöveg: egy ételrecept (80).
 5. Cs. Jónás Erzsébet:
Koreferenciális elemek és koreferenciarelációk
Példaszöveg: egy üzleti levél (96).
 6. Skutta Franciska:
Koreferencia a tudományos szövegben
Példaszöveg: Hankiss Elemér, Az irodalmi mű mint komplex modell. (Részlet) (115).
 7. Tuba Márta:
Koreferenciális kifejezések és koreferenciarelációk egy mesében
Példaszöveg: A kakas aranygarasa (Részlet) (141).
 8. Benkes Réka – Vass László:
Egy CD-ROM elektronikus használati utasításának (ko)referenciális elemzéséhez.
Példaszöveg: Az Anyanyelvi könyvespolc című CD-ROM használati utasítása (168).
 9. Békési Imre:
A koreferenciarelációk és a tételmondat
Példaszöveg: Lev Tolsztoj, Anna Karenyna. Első rész, XII., 3-4. (183).
 10. B. Fejes Katalin:
Kompozícióalkotó koreferencialáncok
Példaszöveg: József Attila, Thomas Mann üdvözlése (192).
 11. Szikszainé Nagy Irma:
A stiláris adekvátságot érvényre juttató koreferencia
Példaszöveg: a Kurír 1997. VII. 5-i számában megjelent glossza (206).
 12. Tolcsvai Nagy Gábor:
Explicitéség és koreferencia
Példaszöveg: egy anekdotikus prózarészlet (219).
- Petőfi S. János – Dobi Edit: Utószó (234).
Officina textologica 2. Abstract (262).

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

1999 *Szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezéseinek elemzéséhez (Magyar nyelvű szövegek elemzése) [= OT3].*

Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Előszó (7)

Az I. feladat leírása (12).

Skutta Franciska:

Tematikus progresszió és lineáris elrendeződés (14).

Wacha Imre:

A prozódia szerepe a lineáris elrendeződés kialakulásában (34).

Dobi Edit:

A lineáris felszíni struktúrák vizsgálata Áprily Lajos *A hiúz* című elbeszélésének első négy bekezdése alapján (48).

A II. feladat leírása (60).

Kocsány Piroska:

Szórendváltozatok a szövegben: melyik az „igazi”? (65).

Szikoráné Kovács Eszter:

A szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezése, egy elfogadható prózarészlet-vehikulum létrehozása (67).

Vass László:

Egy adott verbális szöveg formációjával kapcsolatos kreatív-produktív gyakorlat, Áprily Lajos: *A hiúz* (70).

A III. feladat leírása (78).

Domonkosi Ágnes:

Tagmondatnyi szövegmondat-összetevők lineáris elrendezésének megközelítése (86)

Petőfi S. János:

Mellérendelt tagmondatok lineáris elrendezési lehetőségeinek elemzése (95).

B. Fejes Katalin:

A kommunikatív jelentés vizsgálata egy szövegmondat összetevőinek lineáris elrendezésében (120).

Szikszainé Nagy Irma:

Tűnődés a linearitás kérdésein. Utószó (132).

Officina textologica 3. Abstract (142).

DOBI EDIT – PETŐFI S. JÁNOS (szerk.):

2000 *Koreferáló elemek – koreferenciarelációk (Magyar nyelvű szövegek elemzése 2. Diszkusszió) [= OT4].* Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Dobi Edit – Petőfi S. János:

Előszó (7).

1. Tolcsvai-Nagy Gábor:
Kérdések a koreferenciáról (11).

2. Bencze Lóránt:
A koreferáló elemek és viszonyok retorikai-stilisztikai megvilágítása (35).
3. Benkes Zsuzsa:
Kreatív gyakorlatok a koreferenciarelációk analitikus elemzésének előkészítéséhez
(Példaszöveg: Biblia. Mózes II. könyve. 2. rész 1-11.) (57).

4. Dobi Edit:
A koreferenciaelemzés kérdésének rendszernyelvészeti megközelítése szemiotikai
textológiai keretben (81).
5. Petőfi S. János – Dobi Edit:
Tezaurisztikus explikációk alkalmazása a szemiotikai-textológiai koreferen-
ciaelemzésben (124).

6. Boda István Károly – Porkoláb Judit:
A koreferencia kérdései a számítógépes szövegfeldolgozás szempontjából (150).
7. Kertész András:
A 'referencia' és 'koreferencia' problémája Frege nyelvfilozófiájában (181).
Officina textologica 4. Abstract (209).

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):
2001 *Grammatika – szövegnyelvészet – szövegtan [= OT5]*.
Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Petőfi S. János – Szikszainé Nagy Irma: Előszó (7).

I.:

1. Pelyvás Péter:
Az idealizált kognitív modellek szerepe a mondat- és szövegalkotásban (11).

2. Csúry István:
Hogyan osztályozzuk a szöveg(grammatika) kötőelemeit? – A konnektorok mibenlé-
téről és hovatartozásáról (27).
3. Csúry Andrea:
Névmasi referencia: szöveggrammatikai és / vagy (szöveg)szemantikai kérdés? (34).
4. Skutta Franciska:
A megfejthető sűrités (Francia nyelvű példák a kihagyásos szerkesztésre) (42).

5. Kiss Sándor:
Szövegvizsgálatok kései magyar krónikákban (52).

6. Murvai Olga:
Szemantikai és pragmatikai kiegészítések a modalitás vizsgálatához (59).

7. Kádár Edit
Gond van! (Töprengések a van-os szerkezetek egy sajátos típusa kapcsán) (70).
8. Molnár Anna:
Német modális partikulák egy irodalmi dialógusban (F. X. Kroetz: „Oberösterreich”) (81).II.:
9. Kovács-Kiss Kálmán:

A szöveg figurális meghatározottsága Heine és Petőfi költészetében (87).

III.:

10. Dobi Edit:
Egy kétlépcsős modell szövegmondatok szemiotikai textológiai reprezentációjához (98).
11. Tolcsvai Nagy Gábor:
Szövegtypológiai sajátosságok és a mondatszerkezet néhány összefüggése (112).
12. Szabó Zoltán:
Összehasonlító stilsztika és összehasonlító szövegtan (125).
Officina textologica 5. Abstract (133).

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2002 *Szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezéseinek elemzéséhez (Magyar nyelvű szövegek elemzése) 2. Diskusszió [= OT6].*
Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Szikszainé Nagy Irma: Előszó (7).

1. Tolcsvai Nagy Gábor:
Vázlat a mondat és szórend funkcionális viszonyáról folyó magyar nyelvészeti kutatásokról (11).

2. Kádár Edit:
(Bá)birkózás (25).
3. Petőfi S. János:
Szövegek linearizált szerkezetének analitikus megközelítése (50).
4. Benkes Zsuzsa:
A szövegek linearizált szerkezetének kreatív megközelítése (69).

5. Alberti Gábor:
Távolsági kapcsolatok kezelése egy totálisan lexikális grammatikában (88).
6. Kárpáti Eszter:
Megjegyzések a szöveg fogalmához (113).
Officina textologica 6. Abstract (123).

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2002 *A kontrasztív szövegnyelvészet aspektusai (Linearizáció: téma-réma szerkezet) [= OT7]*. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Petőfi S. János: Előszó (7).

I.:

1. Kocsány Piroska:
Téma, réma és szöveg: kérdések (9).

II.:

2. Pelyvás Péter:
Szórend, grammatikai funkciók és téma-réma szerkezet a kognitív grammatikában (Kognitív alapú angol – magyar összevetés) (19).

3. Kiss Sándor:
Mondatrészek és téma-réma tagolás: két struktúra konfliktusa a franciában (35).
4. Skutta Franciska:
Téma-réma tagolás és szintaktikai műveletek a francia összetett mondatban (51).

5. Csúry Andrea:
Fókusz tartalmazó magyar szövegmondatok megfeleltetése francia fordításban: szintaktikai lehetőségek és tendenciák (65).
6. Csúry István:
A tematikus struktúra és a konnektorok szintaxisa a franciában és a magyarban (75).

7. Boda I. Károly – Porkoláb Judit:
Téma-réma kapcsolatok vizsgálata egy kiválasztott versszövegben korreferenciaelemzés segítségével (93).

III.:

8. Dobi Edit:
A szövegmondat adott és új információ szerinti tagolásának elemzéséhez (113).
9. Szabó Zoltán:
Linearitás és összehasonlító stilisztika (123).
10. Murvai Olga:
Téma-réma tagolás és a fordítás kérdése szövegtani nézőpontból (129).

Appendix

- Bársony Olga: A *this* mint a katafora eszköze az angol nyelvben (143).
Officina textologica 7. Abstract (151).

DOBI EDIT:

2002 *Kétlépcsős szövegmondat-reprezentáció szemiotikai textológiai keretben [= OT8]*. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Előszó (7).

A szövegnyelvészetről (11).

1. A szövegnyelvészeti gondolkodás előzményeiről (11).
2. A mai szövegnyelvészet kialakulásának forrásai, előzményei (15).

- 2.1. Nemzetközi előzmények (15).
 - 2.2. Időrendi áttekintés (16).
 - 2.3. Hazai előzmények (20).
 3. A szövegnyelvészeti kutatás tárgyáról (23).
 4. A szövegnyelvészet fogalmáról (25).
 5. A szövegelméletről (33).
 - 5.1. A szövegelmélet mai helyzetéről (33).
 - 5.2. A szemiotikai textológia mint a szövegkutatás egy lehetséges elméleti kerete (39).
 - 5.3. A nyelvészet helye a szemiotikai textológia keretében (54).
 6. A szövegnyelvészet elméleti kerete (58).
 - 6.1. Nyelvhasználat – nyelvi rendszer (59).
 - 6.2. Szövegnyelvészet – rendszernyelvészet (63).
 - 6.2.1. A nyelvi egységek reprezentációjában részt vevő diszciplínákról (64).
 - 6.2.2. A szemantika és a szintaktika mondatreprezentációban betöltött szerepéről (65).
 - 6.2.3. A pragmatika szerepe a szövegmondat-reprezentáció elméleti keretében (70).
 - 6.3. Szövegmondat (szöveg) – rendszermondat (75).
 - 6.3.1. A mondat jelentéséről, valamint a szabálytalanul szerkesztett és a tagolatlan mondatok reprezentációjáról (81).
 - 6.3.2. A szövegmondat és a rendszermondat viszonya különböző elméletek tükrében (84).
- A leíró grammatikák szerepe a szövegmondat-reprezentációban (87).
1. A generatív strukturális mondattanról (91).
 - 1.1. A generatív strukturális mondattan elvei és kategóriái (91).
 - 1.2. A kiválasztott szövegmondat generatív elemzése (94).
 2. A klasszikus leíró magyar mondattanról (100).
 - 2.1. A klasszikus leíró mondattan elvei és kategóriái (100).
 - 2.2. A kiválasztott szövegmondat klasszikus mondattani elemzése (104).
 3. A valenciaelméletről (109).
 - 3.1. A valenciaelmélet elvei és kategóriái (109).
 - 3.2. A kiválasztott szövegmondat valenciaelmélet szerinti elemzése (112).
 4. Az esetgrammatikáról (113).
 - 4.1. Az esetgrammatika elvei és kategóriái (113).
 - 4.2. A kiválasztott szövegmondat esetgrammatikai elemzése (116).
 5. Összegzés (117).
- Kétlépcsős szövegmondat-reprezentációs modell szemiotikai textológiai keretben (119).
1. A modell elméleti kerete. A nyelvészeti szövegmondat-reprezentáció apparátusáról (120).
 - 1.1. A szövegmondatok globális szemio-formális megközelítése (126).
 - 1.2. A szövegmondatok kanonikus szemiotikai textológiai megközelítése (128).
 - 1.3. A kanonikus reprezentációról (130).
 - 1.4. Egy tezaurisztikus szótári szócikk felépítése (142).
- A modell bemutatása egy szövegrész elemzése alapján
(Sütő András: *Anyám könnyű álmot ígér*) (147).

1. A szövegmondatok globális szemiformális és kanonikus szemiotikai textológiai reprezentációja a kétlépcsős szövegmondat-reprezentációs modell alkalmazásával (151).
 2. A szövegmondat-reprezentáció szerepe a szövegrepresentációban (174).
Kitekintés (181).
 1. A korreferencialitás kérdéséről (181).
 2. A linearizáció kérdéséről (183).
 3. A szövegorganizáció kérdéséről általában (184).
- Irodalom (187).
Abstract (199).

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2003 *A kontrasztív szövegnyelvészet aspektusai (Linearizáció: tematikus progresszió)[= OT9]*. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Petőfi S. János: Előszó (7).

1. Csűry Andrea:
A tematikus progresszió sajátosságai okozta problémák idegen nyelvű szövegek interpretációjában (9).
 2. Pelyvás Péter:
Tematikus progresszió angol nyelvű szövegekben (17).
 3. Skutta Franciska:
„Gyönyörű egy okoskodás!” – A tematikus progresszió karikatúrája néhány Molière-részletben (33).
 4. Boda I. Károly – Bodáné Porkoláb Judit:
A tematikus progresszió vizsgálata kiválasztott szövegekben korreferenciaelemzés segítségével (45).
 5. Kiss Sándor:
Előrehaladó párbeszéd (Molière-szövegek alapján) (59).
 6. Csűry István:
Konnektorok és tematikus progresszió (65).
 7. Szabó Zoltán:
Tematikus progresszióváltozatok stílustörténeti megközelítésben (81).
 8. Petőfi S. János:
Fogalmi, referenciális és kommunikatív jelentés (91).
- Officina textologica* 9. Abstract (105).

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2004 *A szövegorganizáció elemzésének aspektusai (Fogalmi sémák) [= OT10]*. Debreceni Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék

Petőfi S. János: Előszó (7).

1. Petőfi S. János:
A szövegösszefüggést biztosító relációk elemzésének aspektusai (11).
2. Csűry Andrea:
Tudáskeretek, referencia, névmások (23).

3. Boda I. Károly – Bodáné Porkoláb Judit:
A tudáskeretek szerepének vizsgálata költői szövegekben (31).
4. Ágnes de Bie Kerékgyártó:
Fogalmi sémák és szövegösszefüggés Kosztolányi Dezső *Omlette à Woburn* című elbeszélésében (52).
5. Jagusztin László:
Az ÍRÁS, mint sajátos kognitív objektíváció (71).
6. Skutta Franciska:
Meghatározatlan helyek kitöltése (77).
7. Kiss Sándor:
A dekódolás útjai (87).
8. Csúry István:
Hogyan készítsünk furcsa szótárakat? (93).
9. Dobi Edit – Kuki Ákos:
A tudáskeretek elemzése szaknyelvi szövegben. A formalizálás lehetőségei (107).
Officina textologica 10. Abstract (139).

PETŐFI S. JÁNOS (szerk.):

2005 *Adalékok a magyar szövegnyelvészet szövegtani diszkurzusához. Három közelítés [= OTII]*. Debreceni Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék

Előszó (7).

Kocsány Piroska:

A szövegtan leírása, filozófiája és gyakorlata. Gondolatok Szikszainé Nagy Irma, Petőfi S. János és Benkes Zsuzsa, valamint Tolcsvai Nagy Gábor könyvéről (9).

1. Szikszainé Nagy Irma: *Leíró magyar szövegtan* (9).
2. Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa: *A szöveg megközelítései* (20).
3. Tolcsvai Nagy Gábor: *A magyar nyelv szövegtana* (35).

Szikszainé Nagy Irma:

Reflexiók szövegnyelvészeti részkérdésekről vallott nézetekre (53).

1. A szöveg kompozicionális egységeiről másképp gondolkodva: Petőfi S. János *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram* és Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa *A szöveg megközelítései* című kötetei kapcsán (53).
2. Fehér Erzsébet *A szövegkutatás megalapozása a magyar nyelvészetben* című tudománytörténeti vázлата kapcsán – a szövegszintekről (62).
3. Tolcsvai Nagy Gábor szövegtani tárgyú könyvei kapcsán a szöveg elhatároltságáról és szerkezeti egységeiről – némiképp másként gondolkodva (66).
4. A retorikai kérdésről – kicsit másképp Kocsány Piroskának a *Szöveg, szövegtípus, jelentés: a mondas, mint szövegtípus* című monográfiája retorikus kérdésről vallott felfogása apropóján (72).

Tolcsvai Nagy Gábor:

Diszkurzivitás az ezredvégi magyar szövegtani kutatásokban (81).

1. de Beaugrande, Robert-Alain – Dressler, Wolfgang U.: *Bevezetés a szövegnyelvészetbe* (83).

2. Petőfi S. János: *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram*; Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa: *A szöveg megközelítései. Kérdések – válaszok. Bevezetés a szemiotikai szövegtanba* (86).
3. Szikszainé Nagy Irma: *Leíró magyar szövegtan* (91).
4. Fehér Erzsébet: *A szövegtudomány megalapozása a magyar nyelvészetben. Tudománytörténeti vázlat* (96).
5. Kocsány Piroska: *Szöveg, szövegtípus, jelentés: a mondás, mint szövegtípus* (102).

Officina textologica 11. Abstract (109).

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

2005 *A korreferencialitás poliglott megközelítése [= OT12]*.

Debreceni Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék

Szikszainé Nagy Irma – Dobi Edit:

Előszó (7).

1. Kiss Sándor – Skutta Franciska:
Korreferencia-kérdések kontrasztív megvilágításban (11).
2. Csűry Andrea:
Korreferencia-vizonyok vizsgálata magyar és francia dialogális szövegben (19).
3. Csűry István:
Gázspray, bilincs és egy füstölgő szenátor (Komplex szövegösszetevők a dialogális szövegek korreferencia-hálójában) (35).
4. Pelyvás Péter:
Rejtett megfelelések (korreferencia-vizonyok) az angol módbeli segédigék konceptuális szerkezeteiben (73).
5. Boda I. Károly – Bodáné Porkoláb Judit:
Egy angol vers és magyar fordításainak összevetése a korreferencialitás szempontjából (83).
6. Dobi Edit:
A korreferencialitás megnyilvánulásai magyar és német szövegekben (101).

Officina textologica 12. Abstract (117).

CSÜRY ISTVÁN:

2005 *Kis könyv a konnektorokról [= OT13]*. Debreceni Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék

1. Bevezetés (7).
2. Mi a konnektor? (10).
 - 2.1. A terminológiai sokféleség bemutatása (10).
 - 2.1.1. A konnektor terminus különböző alkalmazásai a nyelvészetben (10).
 - 2.1.2. Példák a konnektor terminus használatára a magyar szövegtani irodalomból (12).
 - 2.2. A szövegszervező elemek osztályozása és a konnektor fogalmának általános meghatározása (16).

- 2.3. Logika vs természetes nyelv (19).
- 2.4. A konnektorok működésének mechanizmusa és hatóköri kérdései (21).
 - 2.4.1. A konnektorfunkció sajátosságai és a konnektorok anaforikus természetűe (21).
 - 2.4.2. A verbális tömböktől a fogalmi entitásokig (26).
- 2.5. Konklúzió: a konnektorok mibenléte és tanulmányozásának aktualitása (29).
- 3. A konnektorok a nyelv rendszerében (31).
 - 3.1. A konnektorok jelezte szemantikai (logikai, pragmatikai) relációk (31).
 - 3.1.1. A relációtípusok kérdése (31).
 - 3.1.2. A lexikai egységek interpretációvezérlő sajátosságainak kérdése (33).
 - 3.1.3. Példa: az ellentétviszony és az ellentétet jelző konnektorok jelentése (35).
 - 3.1.3.1. A relációtípus sajátosságai (35).
 - 3.1.3.1.1. Az ellentét meghatározása (35).
 - 3.1.3.1.1.1. Elemi viszonyok (35).
 - 3.1.3.1.1.2. Komplex viszonyok (40).
 - 3.1.3.1.1.3. Realizációtípusok (47).
 - 3.1.3.1.1.4. Közbevetett terminológiai megjegyzések (49).
 - 3.1.3.1.1.5. Realizációtípusok: folytatás (52).
 - 3.1.3.1.2. Hogyan kalkulálódnak és vevődnek tekintetbe az implicit tartalmak? (54).
 - 3.1.3.1.2.1. A procedurális jelentés vizsgálat a fogalmi sémák szempontjából: egy példa elemzése (60).
 - 3.1.3.1.2.2. A kettős szillogizmus modellje és az ellentétviszony elemzése (63).
 - 3.1.3.2. A relációtípus-változat és a járulékos interpretációs instrukciók jelzése (73).
 - 3.1.3.2.1. A mais lexikai mezeje a franciában (73).
 - 3.1.3.2.2. Példák a sajátos interpretációs szabályok működésére (75).
 - 3.2. A konnektorok morfo-lexikai, grammatikai tulajdonságai és lexikológiai rezentációja (79).
 - 3.2.1. Mi lehet konnektor? (80).
 - 3.2.2. A lexikalizáció / grammatikalizáció kérdései (81).
 - 3.2.3. A konnektorok lexikológiai leírása (83).
 - 3.3. A konnektorok szintaxisa (91).
 - 3.3.1. A tematikus struktúra hatása a konnektorok beszerkesztésére a franciában (91).
 - 3.3.1.1. Az ellentétviszonyt jelző konnektorok szintaxisa: a határozói konnektor kiemelése és a konnexió primátusa (91).
 - 3.3.1.2. Tágabb körű vizsgálatok: oksági viszonyt jelző konnektorok szintaktikai sajátosságai (97).

- 3.3.2. Vázlatpontok a konnektorok szintaktikai státusának áttekintéséhez a magyarban (104).
 - 3.3.2.1. A konnektorok státuszáról és pozíciójáról általában (104).
 - 3.3.2.2. Két példa: azonban és viszont (105).
- 3.4. Konklúzió: a konnektorjelenségek rendszeryelvészeti megközelítése (107).
- 4. A konnektorok a szövegben (111).
 - 4.1. A konnektorterminusok lokalizációja (111).
 - 4.1.1. Szegmentálás és címkézés: szerkezeti kérdések (112).
 - 4.1.1.1. A konnektorral jelzett jelentésszerkezetek fő összetevői (114).
 - 4.1.1.2. A jelentésszerkezetek és a grammatikai struktúra viszonya (127).
 - 4.1.1.3. A konnektorral jelzett jelentésszerkezetek és az egyéb szövegszervező elemek (139).
 - 4.1.1.4. Manifesztált vs kiegészített organizációtípus és jelentésszerkezeti elemzés (142).
 - 4.1.2. Szegmentálás és címkézés: tartalmi kérdések (143).
 - 4.1.2.1. Bevezetés (143).
 - 4.1.2.2. Az antecedens felkutatásának mechanizmusa (144).
 - 4.1.2.3. Tematikus progresszió és konnektorkotextus (146).
 - 4.1.2.4. Kutatás formális kritériumok után (157).
 - 4.1.2.5. A kotextustagolási potenciál mint lexikai jegy (162).
 - 4.1.3. Az elemzett példák XML-ben annotálva (163).
 - 4.1.3.1. A konnektorpólusok azonosításának kritériumai: összefoglalás (176).
 - 4.2. Konklúzió: a konnektorok vizsgálata és a szöveg értelmi részstruktúráinak egymásba fonódása (176).
- 5. Konklúzió helyett (179).
- 6. Bibliográfia (183).
 - 6.1. Az elemzett szövegek forrásai (183).
 - 6.2. A hivatkozások forrásai (184).
- 7. Abstract small book on connectives (195).

DOBI EDIT (szerk.):

2008 *A forgatókönyv, mint dinamikus szövegszervező erő* [= OT14]. Debreceni Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék

Előszó (7).

- 1. Boda I. Károly – Bodáné, Porkoláb Judit:
A forgatókönyv helye a tudásfajták rendszerében (11).
- 2. Dobi Edit:
A forgatókönyv-elemzés mint lehetséges támpont a szövegek tipológiájában (25).
- 3. Csűry István:
Kapcsolóelemek a dialógus szövege és forgatókönyve között (37).

4. Kiss Sándor:
Elbillenő forgatókönyvek (49).
5. Csúry Andrea:
A félreértés szövegalkotó forgatókönyvei (59).
6. Pelyvás Péter:
Forgatókönyv-építési stratégiák (71).
7. Skutta Franciska:
Forgatókönyv és szinopszis (79).
8. Kabán Annamária:
A forgatókönyv, mint szövegtanrendezési stratégia (89).
9. Lévai Béla:
A *Favágó* cím vers magyar és orosz forgatókönyve (101).
Officina textologia 14. Abstract (107).

PETŐFI S. JÁNOS:

2009 *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram 2 [= OT15]*.
Debreceni Egyetem, Magyar Nyelvtudományi Tanszék

Előszó (7)

1. Kommentárok és kiegészítések az 1997-ben megjelent *OT1* valamennyi fejezetéhez (9).
 - 1.0. Az *OT1*-ben tárgyalt témák (9).
 - 1.1. Kommentárok az *OT1* „*A szövegkutatás diszciplínakörnyezete. Szövegnyelvészet és szövegtan a szövegkutatásban*” című 1. fejezetéhez (10).
 - 1.2. Kommentárok az *OT1* „*A szövegnyelvészet és a szövegtan kapcsolata szövegtani és szövegnyelvészeti bevezetésekben, readerekben, kongresszusi aktákban, monográfiákban és szöveggrammatikákban*” című 2. fejezetéhez (12).
 - 1.3. Kommentárok az *OT1* „*A szövegalkotó tényezők szövegnyelvészeti / szövegtani elemzésének és leírásának aspektusai*” című 3. fejezetéhez (12).
 - 1.4. Kommentárok az *OT1* „*A nyelvi rendszernek és a nyelvi rendszer elemei használatának nyelvészete szövegnyelvészeti / szövegtani perspektívából nézve*” című 4. fejezetéhez (12).
 - 1.5. Kommentárok az *OT1* „*A szemiotikai textológia mint szövegtani elméleti keret*” című 5. fejezetéhez (13).
 - 1.6. Kommentárok az *OT1* „*Az Officina Textologica sorozat tervezett felépítése*” című 6. fejezetéhez (13).
 - 1.7. Kommentárok az *OT1* „*Bibliográfiai tájékoztató*” című utolsó fejezetéhez (23).
2. A szövegösszefüggőség hordozói (első közelítés): 2004-ben az *OT10*-ben „*A szövegösszefüggést biztosító relációk elemzésének aspektusai*” címmel megjelent tanulmányom kommentált újraközlése (25).
3. *Konnextitás és kohézió, mint a szöveg nyelvi szövete összefüggőségének hordozói* (39).
A téma megközelítéséhez elméleti háttérként felhasznált irodalom:
 - a Halliday, Michael A. K. és Hasan, Ruqaiya szerzőpáros 1976-ban megjelent *Cohesion in English* című művének repertórium, valamint

- e mű egyik részletének Vass Lászlóval együtt létrehozott és 1992-ben a *Szemiotikai szövegtan* 5. kötetében „A szövegösszefüggőség hordozói Halliday és Hasan szerint” címmel közölt fordítása.
- 4. *Konstringencia*: a szövegben feltehetően kifejezésre jutó *tényállás-konfiguráció (tényállás-együttes)* szerves egysége, mint a szövegösszefüggőség hordozója (55).
A téma megközelítéséhez elméleti háttérként felhasznált irodalom:
 - az abdukcióról 2007-ben az egri szemiotikai konferencián elhangzott előadásom szövege, valamint
 - a lehetséges világokról a Csúri-émlékkönyv számára 2006-ban készített írásom.
- 5. A szövegösszefüggőség hordozói (második közelítés): *Konnexitás, kohézió, konstringencia – koherencia* (69).
- 6. Az *OT* további öt kötetének terve (79).
Függelék (81).
 1. Az *Officina textologica* [= *OT*] 1-14. kötetének repertórium a kötetek megjelenésének időrendjében (83).
 2. Az *Officina textologica* [= *OT*] 1-14. kötete tanulmányainak repertórium a egyes szerzők nevének ábécé sorrendjében (97).

Officina textologica 15. Abstract (103).

5.2.2. Az *Officina textologica* [= *OT*] 1 – 15. kötetének egyesített repertórium a egyes tanulmányok szerzői nevének ábécé sorrendjébe rendezve

Ez a repertórium nem tartalmazza az 1., a 8., a 13. és a 15. kötetek repertóriumait, minthogy azok [a Petőfi S. J.-é, a Dobi E.-é, a Csúry I.-é és a Petőfi S. J.-é] ’egyszerzős’ monotematikus monográfiák.

OT2 1998 Előszó, 7-14, írta: Petőfi S. János

OT3 1999 Előszó, 7-11 /név nélkül/

Név nélkül:

Az I. feladat leírása. In: *OT3* 1999. 12-13.

A II. feladat leírása. In: *OT3* 1999. 60-64.

A III. feladat leírása. In: *OT3* 1999. 78-85.

OT4 2000 Előszó, 7-10, írták: Dobi Edit és Petőfi S. János

OT5 2001 Előszó, 7-10, írták: Petőfi S. János és Szikszainé Nagy Irma

OT6 2002 Előszó, 7-10, írta: Szikszainé Nagy Irma

OT7 2002 Előszó, 7-8, írta: Petőfi S. János

OT9 2003 Előszó, 7-8, írta: Petőfi S. János

OT10 2004 Előszó, 7-10, írta: Petőfi S. János

OT11 2005 Előszó, 7-8, írta: Petőfi S. János

OT12 2005 Előszó, 7-10, írták: Szikszainé Nagy Irma és Dobi Edit

OT14 2008 Előszó, 7-10, Dobi Edit

- Alberti Gábor:
Távolsági kapcsolatok kezelése egy totálisan lexikális grammatikában. In: *OT6*. 2002 (88-112).
- B. Fejes Katalin:
Kompozícióalkotó koreferencialánckok. Példaszöveg: József Attila, Thomas Mann üdvözlése. In: *OT2*. 1998 (192-205).
A kommunikatív jelentés vizsgálata egy szövegmondat összetevőinek lineáris elrendezésében. In: *OT3*. 1999 (120-131).
- Bársony Olga:
A *this* mint a katafora eszköze az angol nyelvben. In: *OT7*. 2002 (143-149).
- Békési Imre:
A koreferencialációk és a tételmondat. Példaszöveg: Lev Tolsztoj, Anna Karenyna. Első rész, XII. 3-4. In: *OT2*. 1998 (183-191).
- Bencze Lóránt:
A koreferáló elemek és viszonyok retorikai-stilisztikai megvilágítása. In: *OT4*. 2000 (35-56).
- Benkes Réka – Vass László:
Egy CD-ROM elektronikus használati utasításának (ko)referenciális elemzéséhez. Példaszöveg: Az Anyanyelvi könyvespolc című CD-ROM használati utasítása. In: *OT2*. 1998 (168-182).
- Benkes Zsuzsa:
Kreatív gyakorlatok a koreferencialációk analitikus elemzésének előkészítéséhez (Példaszöveg: Biblia. Mózes II. könyve. 2. rész 1-11.) (57). In: *OT4*. 2000 (57-80).
A szövegek linearizált szerkezetének kreatív megközelítése. In: *OT6*. 2002 (69-87).
- Boda I. Károly – B. Porkoláb Judit:
Koreferenciális kifejezések és koreferencialációk. Példaszöveg: Szent János Apostol Jelenéseinek könyve. 21:9-23. Az új Jeruzsálem (Részlet). In: *OT2*. 1998 (32-56).
A koreferencia kérdései a számítógépes szövegfeldolgozás szempontjából. In: *OT4*. 2000 (150-180).
Téma-réma kapcsolatok vizsgálata egy kiválasztott versszövegben korreferenciaelemzés segítségével. In: *OT7*. 2002 (93-112).
A tematikus progresszió vizsgálata kiválasztott szövegekben korreferenciaelemzés segítségével. In: *OT9*. 2003 (45-58).
A tudáskeretek szerepének vizsgálata költői szövegekben. In: *OT10*. 2004 (31-51).
Egy angol vers és magyar fordításainak összevetése a korreferencialitás szempontjából. In: *OT12*. 2005 (83-100).
A forgatókönyv helye a tudásfajták rendszerében. In: *OT14*. 2008 (11-24).
- Cs. Jónás Erzsébet:
Koreferenciális elemek és koreferencialációk. Példaszöveg: egy üzleti levél. In: *OT2*. 1998 (96-114).
- Csúry Andrea:
Névmási referencia: szöveggrammatikai és / vagy (szöveg)szemantikai kérdés? In: *OT5*. 2001 (34-41).

- Fókusz tartalmazó magyar szövegmondatok megfeleltetése francia fordításban: szintaktikai lehetőségek és tendenciák. In: *OT7*. 2002 (65-74).
- A tematikus progresszió sajátosságai okozta problémák idegen nyelvű szövegek interpretációjában. In: *OT9*. 2003 (9-16).
- Tudáskeretek, referencia, névmások. In: *OT10*. 2004 (23-30).
- Korreferencia-vizonyok vizsgálata magyar és francia dialogális szövegben. In: *OT12*. 2005 (19-34).
- A félreértés forgatókönyvei. In: *OT14*. 2008 (59-70).
- Csúry István:
- Hogyan osztályozzuk a szöveg(grammatika) kötőelemeit? – A konnektorok mibenlétéről és hovatarozásáról. In: *OT5*. 2001 (27-33).
- A tematikus struktúra és a konnektorok szintaxisa a franciában és a magyarban. In: *OT7*. 2002 (75-92).
- Konnektorok és tematikus progresszió. In: *OT9*. 2003 (65-80).
- Hogyan készítsünk furcsa szótárakat? In: *OT10*. 2004 (93-106).
- Gázspray, bilincs és egy füstölő szenátor (Komplex szövegösszetevők a dialogális szövegek korreferencia-hálójában). In: *OT12*. 2005 (35-72).
- Kapcsolóelemek a dialógus szövege és forgatókönyve között. In: *OT14*. 2008 (37-48).
- de Bie Kerékgyártó, Ágnes:
- Fogalmi sémák és szövegösszefüggés Kosztolányi Dezső *Omlette à Woburn* című elbeszélésében. In: *OT10*. 2004 (52-70).
- Dobi Edit:
- Koreferenciális kifejezések és koreferenciarelációk. Példaszöveg: a Magyar Larousse enciklopédia egy szócikke. In: *OT2*. 1998 (57-79).
- A lineáris felszíni struktúrák vizsgálata Áprily Lajos *A hiúz* című elbeszélésének első négy bekezdése alapján. In: *OT3*. 1999 (48-59).
- A koreferenciaelemzés kérdésének rendszernyelvészeti megközelítése szemiotikai textológiai keretben. In: *OT4*. 2000 (81-123).
- Egy kétlépcsős modell szövegmondatok szemiotikai textológiai reprezentációjához. In: *OT5*. 2001 (98-111).
- A szövegmondatok adott és új információ szerinti tagolásának elemzéséhez. In: *OT7*. 2002 (113-122).
- A korreferencialitás megnyilvánulásai magyar és német szövegekben. In: *OT12*. 2005 (101-116).
- A forgatókönyv-elemzés, mint lehetséges támpont a szövegek tipológiájában. In: *OT14*. 2008 (25-36).
- Dobi Edit – Kuki Ákos:
- A tudáskeretek elemzése szaknyelvi szövegben. A formalizálás lehetőségei. In: *OT10*. 2004 (107-138).
- Domonkosi Ágnes:
- Koreferenciális kifejezések és koreferenciarelációk. Példaszöveg: egy ételrecept. In: *OT2*. 1998 (80-95).
- Tagmondatnyi szövegmondat-összetevők lineáris elrendezésének megközelítése. In: *OT3*. 1999 (86-94).

- Jagusztin László:
Az ÍRÁS, mint sajátos kognitív objektiváció. In: *OT10*. 2004 (71-76).
- Kabán Annamária:
A forgatókönyv, mint szövegrendezési stratégia. In: *OT14*. 2008 (89-98).
- Kádár Edit:
Gond van! (Töprengések a van-os szerkezetek egy sajátos típusa kapcsán). In: *OT5*. 2001 (70-80).
(Bá) birkózás. In: *OT6*. 2002 (25-49).
- Kárpáti Eszter:
Megjegyzések a szöveg fogalmához. In: *OT6*. 2002 (113-122).
- Kertész András:
A 'referencia' és 'koreferencia' problémája Frege nyelvfilozófiájában. In: *OT4*. 2000 (181-208).
- Kiss Sándor:
Szövegvizsgálatok kései magyar krónikákban. In: *OT5*. 2001 (52-58).
Mondatrészek és téma-réma tagolás: két struktúra konfliktusa a franciában. In: *OT7*. 2002 (35-50).
Előrehaladó párbeszéd (Molière-szövegek alapján). In: *OT9*. 2003 (59-64).
A dekódolás útjai. In: *OT10*. 2004 (87-92).
Elbillenő forgatókönyvek. In: *OT14*. 2008 (49-58).
- Kiss Sándor – Skutta Franciska:
Korreferencia-kérdések kontrasztív megvilágításban. In: *OT12*. 2005 (11-18).
- Kocsány Piroska:
Szórendváltozatok a szövegben: melyik az „igazi”? In: *OT3*. 1999 (65-66).
Téma, réma és szöveg: kérdések. In: *OT7*. 2002 (9-18).
A szövegtan leírása, filozófiája és gyakorlata. Gondolatok Szikszainé Nagy Irma, Petőfi S. János és Benkes Zsuzsa, valamint Tolcsvai Nagy Gábor könyvéről. In: *OT11*. 2005 (9).
1. Szikszainé Nagy Irma: *Leíró magyar szövegtan*. In: *OT11*. 2005 (9).
2. Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa: *A szöveg megközelítései*. In: *OT11*. 2005 (20).
3. Tolcsvai Nagy Gábor: *A magyar nyelv szövegtana*. In: *OT11*. 2005 (35).
- Kovács-Kiss Kálmán:
A szöveg figurális meghatározottsága Heine és Petőfi költészetében. *OT5*. (87-97).
- Lévai Béla:
A *Favágó* című vers magyar és orosz forgatókönyve. In: *OT14*. 2008 (99-106).
- Molnár Anna:
Német modális partikulák egy irodalmi dialógusban (F. X. Kroetz: „Oberösterreich”). In: *OT5*. 2001 (81-86).
- Murvai Olga:
Szemantikai és pragmatikai kiegészítések a modalitás vizsgálatához. In: *OT5*. 2001 (59-69).
Téma-réma tagolás és a fordítás kérdése szövegtani nézőpontból. In: *OT7*. 2002 (129-142).

Pelyvás Péter:

Az idealizált kognitív modellek szerepe a mondat- és szövegalkotásban. In: *OT5*. 2001 (11-26).

Szórend, grammatikai funkciók és téma-réma szerkezet a kognitív grammatikában (Kognitív alapú angol – magyar összevetés). In: *OT7*. 2002 (19-34).

Tematikus progresszió angol nyelvű szövegekben. In: *OT9*. 2003 (17-32).

Rejtett megfelelesek (korreferencia-viszonyok) az angol módbeli segédigék konceptuális szerkezeiteiben. In: *OT12*. 2005 (73-82).

Forgatókönyv-épitési stratégiák. In: *OT14*. 2008 (71-78).

Petofi S. János:

Koreferenciális elemek és koreferenciarelációk. Példaszöveg: Mt. 9,9-13. Mate meghívása. In: *OT2*. 1998 (15-31).

Mellérendelt tagmondatok lineáris elrendezési lehetőségeknek elemzése. In: *OT3*. 1999 (95-119).

Szövegek linearizált szerkezetének analitikus megkozelitese. In: *OT6*. 2002 (50-68).

A szovegosszefuggest biztositó relációk elemzésének aspektusai. In: *OT10*. 2004 (11-22).

Fogalmai, referenciális és kommunikativ jelentés. In: *OT9*. 2003 (91-105).

Petofi S. János – Dobi Edit:

Tezaurisztikus explikaciok alkalmazása a szemiotikai-textológiai koreferenciaelemzesben. In: *OT4*. 2000 (124-149).

Skutta Franciska:

Koreferencia a tudományos szövegben. Példaszöveg: Hankiss Elemér, Az irodalmi mű, mint komplex modell (Részlet). In: *OT2*. 1998 (115-140).

Tematikus progresszió és lineáris elrendeződés. In: *OT3*. 1999 (14-33).

A megfejtheto sűrités (Francia nyelvű példák a kihagyásos szerkesztésre). In: *OT5*. 2001 (42-51).

Téma-réma tagolás és szintaktikai műveletek a francia összetett mondatban. In: *OT7*. 2002 (51-64).

„Gyonyoru egy okoskodás!” – A tematikus progresszió karikatúrája néhány Moliere-részletben. In: *OT9*. 2003 (33-44).

Meghatározatlan helyek kitöltése. In: *OT10*. 2004 (77-86).

Forgatókönyv és szinopszis. In: *OT14*. 2008 (79-88).

Szabó Zoltán:

Osszehasonlito stilisztika és oszehasonlito szövegtan. In: *OT5*. 2001 (125-132).

Linearitás és oszehasonlito stilisztika. In: *OT*. 2002 (123-128).

Tematikus progressziovaltozatok stílustörténeti megkozelitesben. In: *OT9*. 2003 (81-90).

Szikorane Kovács Eszter:

A szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezése, egy elfogadható próza-részlet-vehikulum létrehozása. In: *OT3*. 1999 (67-69).

Szikszaine Nagy Irma:

A stiláris adekvátságot ervenyre juttató koreferencia. Példaszöveg: a Kurír 1997. VII. 5-i számában megjelent glossza. In: *OT2*. 1998 (206-218).

Tűnődés a linearitás kérdésein. Utoso. In: *OT3*. 1999 (132-141).

Reflexiók szövegnyelvészeti reszkerdesekrol vallott nézetekre. In: *OT11*. 2005 (53).

1. A szöveg kompozicionális egységeiről másképp gondolkodva: Petőfi S. János *Egy poliglott szövegnyelvézeti-szövegtani kutatóprogram* és Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa *A szöveg megközelítései* című kötetei kapcsán. In: *OT11*. 2005 (53).
2. Fehér Erzsébet *A szövegtudomány megalapozása a magyar nyelvészetben* című tudománytörténeti vázlatát kapcsán – a szövegszintekről. In: *OT11*. 2005 (62).
3. Tolcsvai Nagy Gábor szövegtani tárgyú könyvei kapcsán a szöveg elhatároltságáról és szerkezeti egységeiről – némiképp másként gondolkodva. In: *OT11*. 2005 (66).
4. A retorikai kérdéstről – kicsit másképp Kocsány Piroskának a *Szöveg, szövegtípus, jelentés: a mondás, mint szövegtípus* című monográfiája retorikus kérdéstről vallott felfogása apropóján. In: *OT11*. 2005 (72).

Tolcsvai-Nagy Gábor:

Explicitéség és koreferencia. Példaszöveg: egy anekdotikus prózarészlet. In: *OT2*. 1998 (219-233).

Kérdések a koreferenciáról. In: *OT4*. 2000 (11-34).

Szövegtipológiai sajátosságok és a mondat szerkezet néhány összefüggése. In: *OT5*. 2001 (112-124).

Vázlat a mondat és szórend funkcionális viszonyáról folyó magyar nyelvészeti kutatásokról. In: *OT6*. 2002 (11-24).

Diszkurzivitás az ezredvégi magyar szövegtani kutatásokban. In: *OT11*. 2005 (81).

1. de Beaugrande, Robert-Alain – Dressler, Wolfgang U.: *Bevezetés a szövegnyelvézetbe*. In: *OT11*. 2005 (83).
2. Petőfi S. János: *Egy poliglott szövegnyelvézeti-szövegtani kutatóprogram*; Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa: *A szöveg megközelítései. Kérdések – válaszok. Bevezetés a szemiotikai szövegtanba*. In: *OT11*. 2005 (86).
3. Szikszainé Nagy Irma: *Leíró magyar szövegtan*. In: *OT11*. 2005 (91).
4. Fehér Erzsébet: *A szövegtudomány megalapozása a magyar nyelvészetben. Tudománytörténeti vázlat*. In: *OT11*. 2005 (96).
5. Kocsány Piroška: *Szöveg, szövegtípus, jelentés: a mondás, mint szövegtípus*. In: *OT11*. 2005 (102-128).

Tuba Márta:

Koreferenciális kifejezések és koreferenciarelációk egy mesében. Példaszöveg: A kakas aranygarasa (Részlet). In: *OT2*. 1998 (141-167).

Vass László:

Egy adott verbális szöveg formációjával kapcsolatos kreatív-produktív gyakorlat, Áprily Lajos: A hiúz. In: *OT3*. 1999 (70-77).

Wacha Imre:

A prozódia szerepe a lineáris elrendeződés kialakulásában. In: *OT3*. 1999 (34-47).

5.3. Időrendi sorrendbe rendezett válogatott magyar nyelvű általános szövegnyelvészeti / szövegtani művek repertórium

Bevezető megjegyzések

Ez az összeállítás az általános elméleti bevezetésnek tekinthető szövegnyelvészeti / szövegtani monográfiák repertóriumát gyűjti egybe, de

(a) nem tartalmazza a következő OT-kötetek repertóriumát:

- Petőfi S. J.: *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram* [= OT1]. 1997.
- Petőfi S. J. (szerk.): *Adalékok a magyar szövegnyelvészet szövegtani diszkurzusához. Három közelítés* [= OT11]. 2006.
- Petőfi S. J.: *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutató-program 2.* [OT/15]. 2009.

minthogy azok megtalálhatók az OT repertóriumai szekcióban;

(b) nem tartalmazza egyetlen SzSzT kötet repertóriumát sem, mert azok megtalálhatók lesznek az SzSzT 21. kötetében;

(c) nem tartalmazza végül Petőfi – Benkes: *A multimediális szövegek megközelítései. Kérdések – válaszok. Bevezetés a statikus 'verbális elem + kép / diagram/...'-típusú komplex jelek szemiotikai szövegtanába* (Budapest, Iskolakultúra, 2002.) című kötetének repertóriumát sem, mert annak felépítése mind formailag, mind tartalmilag megegyezik a Petőfi – Benkes: *A szöveg megközelítései. Kérdések – válaszok. Bevezetés a szemiotikai szövegtanba* (Budapest, Iskolakultúra, 1998.) című kötet felépítésével.

Repertóriumok

NAGY FERENC:

1981. *Bevezetés a magyar nyelv szövegtanába*. Egyetemi jegyzet. Budapest, Tankönyvkiadó

Előszó (3).

A szöveg tudománya (5).

A szöveg és fajtái (15).

A szöveg szerkezete (22).

A szöveg grammatikája (33).

A szöveg jelentéstana (45).

Szöveg a közlésben (57).

A szöveg stílusa (69).

A szöveg mennyiségi viszonyai (85).

Feladatok, gyakorlatok (97).

Forrásjegyzék (145).

Idegen műszók (147).

Tárgymutató (151).

BALÁZS JÁNOS:

1985. *A szöveg*. Budapest, Gondolat Kiadó

1. Bevezetés. A szöveg meghatározása (7).
 - 1.1. A szöveg nyelvészeti vizsgálatának nehézségei és lehetőségei (13).
 - 1.2. A szövegalkotás tényezői (20).
 - 1.3. A szövegalkotás és a szövegértés a nyelvi közlés dinamizmusában (36).
 - 1.4. A szövegszerkesztés és a beszédaktusok (56).
 - 1.5. A szöveg és címe (87).
 - 1.6. A szöveg szintaktikai szintje (109).
 - 1.7. A szöveg szemantikai szintje (138).
 - 1.8. A szöveg pragmatikai szintje (165).
 - 1.9. A szöveg témája, az aktuális és a tematikus tagolódás (195)
 2. A szövegszerkezeti modellek mint szuperstruktúrák.
A versszövegek struktúrája (221).
 - 2.1. Az érvelés és a szónoki beszéd szerkezete mint szuperstruktúra (245).
 - 2.2. Az oklevél és a levél szerkezete (273).
 - 2.3. Az elbeszélő szövegek szerkezete (323)
 - 2.4. Összegezés és kitekintés (341).
- Jegyzetek (346).
Bibliográfia (360).

BÉKÉSI IMRE:

1986. *A gondolkodás grammatikája*. Budapest, Tankönyvkiadó

Előszó (11).

Bevezetés (15).

A könyv címe és tárgya (15).

A téma előzményei (18).

A modern szövegkutatás tudománytörténeti helye (19).

Módszertani előzetes (21).

A vizsgálat anyaga (25).

Jelmagyarázat (27).

A konstrukciótípus fogalma (31).

A gondolat modellálásának konstrukcionális megközelítése (43).

1. A kötőszó szerepe (44).

A nélkülözhetetlen kötőszó (44).

A konstrukcionális helyzet és a kötőszó (53).

Stilisztikai következtetések (57).

Összegezés (58).

2. A központosítás szerepe (59).

A) A grammatikai és a konstrukcionális tagolás egybeesése (60).

a) A magyarázó utótagú kapcsolás (60).

b) Németh László: Levél az Ibsen-tanulmányok írójához (62).

B) A grammatikai és a konstrukcionális tagolás eltérése (75).

a) Konstrukcionális viszonyok grammatikai átszegmentálása (79).

- b) Grammatikai viszonyok konstrukcionális átszegmentálása (83).
 - c) Összegezés (91).
 - d) Beszédszerkezeti tanulságok (93).
3. A sorrend szerepe (94).
- A) A sorrend szerepe a komponensek beépítésében (94).
 - a) A mondatrészek sorrendje (105).
 - b) A tagmondatok sorrendje (109).
 - c) A mondatok sorrendje (116).
 - d) A szövegegységek sorrendje (118).
 - B) Az aktuális tagolódás és a tartalmi-logikai kapcsolás (121).
 - a) Az utolsó tagmondat magyarázó folytatás előtagja (122).
 - b) Az utolsó tagmondat ellentétes folytatás előtagja (126).
 - c) Az utolsó tagmondat következtető folytatás előtagja (130).
 - d) Az utolsó tagmondat kapcsolatos folytatás előtagja (130).
 - e) A főkapcsolást és az alkapcsolást egyaránt a sorrend készíti elő (131).
- A konstrukciótípusok rendszere (133).
- Az ellentétesség és az okozatiság konstrukcionális összefüggései (134).
- 1. A megokolt utótagú ellentét: [1 → (2 ← 3)] (134).
 - 1.1. A konstrukciótípus felépítettsége (139).
 - 1.1.1. Az elemi konstrukció (139).
 - 1.1.1.1. A mondat szintű elemi konstrukció (139).
 - 1.1.1.2. A szövegegység és a mondat szintjén vegyesen jelentkező elemi konstrukció (144).
 - 1.1.1.3. A mondat és a szövegegység szintjén váltva megjelenő elemi konstrukció (149).
 - 1.1.1.4. A szöveg szintjén megjelenő elemi konstrukció (152).
 - 1.1.1.5. A *de hiszen*-kötőszóegyüttes (158).
 - 1.1.2. A bővített konstrukció (160).
 - 1.1.2.1. A konstrukció utótagja bővül ki (160).
Kibővülés szembeállító ellentéttel (160).
Kibővülés elvárástörő ellentéttel (163).
Kibővülés kizáró ellentéttel (164).
Kibővülés magyarázó viszonyfajtaival (167).
Kibővülés kapcsolatos folytatással (167).
Kibővülés megengedő viszonyfajtaival (169).
 - 1.1.2.2. A konstrukció előtagja bővül ki (171).
Kibővülés magyarázó viszonyfajtaival (171).
Kibővülés következtető viszonyfajtaival (176).
Kibővülés egyéb viszonyfajtaikkal (177).
 - 1.1.3. Összegezés (178).
 - 1.2. A konstrukciótípus beépítettsége (179).
 - 1.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (179).
 - 1.2.2. A konstrukciótípus, mint összetett konstrukció része (182).
 - 1.2.2.1. Az elő- és az utótagban ugyanaz a típus (182).
 - 1.2.2.2. A konstrukció, mint az összetett konstrukció utótagja (185).

- 1.2.2.3. A konstrukciótípus a téma kifejtő részének utótagja (190).
- 1.2.2.4. Az összetett konstrukció előtagjaként (194).
- 1.2.3. A teljesen beépített (grammatikailag alárendelt) konstrukció (196).
 - A konstrukciótípus alanyi tömbként épül be (196).
 - A konstrukciótípus tárgyi tömbként épül be (197).
 - A konstrukciótípus határozói tömbként épül be (198).
 - A konstrukciótípus jelzői tömbként épül be (199).
 - A konstrukciótípus megengedő tömbként épül be (199).
- 1.3. A beépítettség hatása a felépítettségre (200).
 - 1.3.1. A *de mert (de mivel)*-féle közbeékelődés (200).
 - 1.3.2. A konstrukciótípus megengedő változata (205).
- 1.4. Összegezés (205).
- 2. A következtető utótagú ellentét: $[1 \rightarrow (2 \rightarrow 3)]$ (206).
 - 2.1. A konstrukciótípus felépítettsége (207).
 - 2.1.1. Az elemi konstrukció (207).
 - 2.1.2. A bővített konstrukció (211).
 - 2.1.2.1. A konstrukció utótagjának magyarázó előtagú kibővülése (211).
 - A következtető rész bővül ki (218).
 - Az ellentét bővül ki (219).
 - 2.1.2.2. A konstrukciótípus előtagja bővül ki (219).
 - 2.2. A konstrukciótípus beépítettsége (221).
 - 2.2.1. A viszonylag önálló konstrukciótípus (221).
 - 2.2.2. A konstrukciótípus összetett konstrukció része (222).
 - 2.2.3. Az önállótlan (grammatikailag beépített) konstrukció (225).
 - 2.3. A transzformációs összefüggés kötöttsége (226).
- 3. A megokolt előtagú ellentét: $[(1 \leftarrow 2) \rightarrow 3]$ (227).
 - 3.1. A konstrukciótípus felépítettsége (228).
 - 3.1.1. Az elemi konstrukció (228).
 - 3.1.2. A bővített konstrukció (230).
 - Az előtag bővül ki (230).
 - Az utótag kibővülése nem jellemző (233).
 - 3.2. A konstrukciótípus beépítettsége (234).
 - 3.2.1. Viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (234).
 - 3.2.2. Összetett konstrukció része (235).
 - Összetett konstrukció utótagja (235).
 - Összetett konstrukció előtagja (239).
 - 3.2.3. Az önállótlan (grammatikailag beépített) konstrukció (241).
- 4. A következtető előtagú ellentét: $[(1 \rightarrow 2) \rightarrow 3]$ (243).
 - 4.1. A konstrukciótípus felépítettsége (243).
 - 4.1.1. Az elemi konstrukció (243).
 - 4.1.2. A bővített konstrukció (244).
 - 4.2. A konstrukció beépítettsége (245).
 - 4.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (245).
 - 4.2.2. Összetett konstrukció része (245).
- 5. Az ellentétes utótagú magyarázat: $[1 \leftarrow (2 \rightarrow \leftarrow 3)]$ (247).

- 5.1. A konstrukciótípus felépítettsége (247).
 - 5.1.1. Az elemi konstrukció (247).
 - 5.1.2. A bővített konstrukció (255).
 - 5.1.2.1. Az előtag bővül ki (255).
 - 5.1.2.2. Az utótag bővül ki (258).
- 5.2. A konstrukciótípus beépítettsége (262).
 - 5.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (262).
 - 5.2.2. Összetett konstrukció része (268).
 - 5.2.2.1. Összetett konstrukció előtagja (268).
Ellentétes konstrukció előtagja (268).
Kifejtő magyarázó konstrukció előtagja (269).
Kapcsolatos folytatás előtagja (269).
 - 5.2.2.2. Összetett konstrukció utótagja (272).
Az előtag kapcsolatos folytatása (272).
Ellentétes konstrukció utótagja (274).
Magyarázat utótagja (275).
 - 5.2.3. A teljesen beépített (grammatikailag alárendelt) konstrukciótípus (276)
- 5.3. A szembeállító összehasonlítás lexikalizálódása (277).
- 6. Az ellentétes előtagú következtetés: $[(1 \rightarrow \leftarrow 2) \rightarrow 3]$ (278).
 - 6.1. A konstrukciótípus felépítettsége (278).
 - 6.1.1. Az elemi konstrukció (279).
 - 6.1.2. A bővített konstrukció (279).
 - 6.2. A konstrukciótípus beépítettsége (281).
 - 6.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (281).
- Az okozatiság konstrukcionális összefüggései (283).
 - 7. A megokolt előtagú következtetés: $[(1 \leftarrow 2) \rightarrow 3]$ (285).
 - 7.1. A konstrukciótípus felépítettsége (285).
 - 7.1.1. Az elemi konstrukció (285).
 - 7.1.2. A bővített konstrukció (286).
 - 7.2. A konstrukciótípus beépítettsége (289).
 - 7.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (289).
 - 7.2.2. Összetett konstrukció utótagja (291).
 - 7.2.3. Összetett konstrukció előtagja (295).
 - 8. A megokolt utótagú következtetés: $[1 \rightarrow (2 \leftarrow 3)]$ (297).
 - 8.1. A konstrukciótípus felépítettsége (297).
 - 8.1.1. Az elemi konstrukció (297).
 - 8.1.2. A bővített konstrukció (298).
 - 8.2. A konstrukció típus beépítettsége (299).
 - 8.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (299).
- Az ellentéteség konstrukcionális összefüggései (301).
 - 9. A kizáró ellentétes utótagú ellentét: $[1 \rightarrow \leftarrow (2 \neq 3)]$ (301).
 - 9.1. A konstrukciótípus felépítettsége (301).
 - 9.1.1. Az elemi konstrukció (301).
 - 9.2. A konstrukciótípus beépítettsége (305).
 - 9.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (305).

- 9.2.2. Összetett konstrukció része (305).
 - Összetett konstrukció előtagja (305).
 - Összetett konstrukció utótagja (306).
 - 10. Az ellentétes előtagú ellentét: $[(1 \rightarrow \leftarrow 2) \rightarrow \leftarrow 3]$ (306).
 - 10.1. A konstrukciótípus felépítettsége (307).
 - 10.1.1. Az elemi konstrukció (307).
 - 10.1.2. A bővített konstrukció (308).
 - 10.2. A konstrukciótípus beépítettsége (308).
 - Összetett konstrukció előtagja (308).
 - 11. Az ellentétes utótagú ellentét: $[1 \rightarrow \leftarrow (2 \rightarrow \leftarrow 3)]$ (309).
 - 11.1. A konstrukciótípus felépítettsége (309).
 - 11.2. A konstrukciótípus beépítettsége (310).
 - Összetett konstrukció utótagja (310).
- A konstrukciótípusok néhány szövegszerkezeti tanulsága (311).
- A) A tartalmi-logikai viszonyfajták konstrukcionális jelentése (311).
- 1. A kizáró ellentét konstrukcionális jelentése (312).
 - 1.1. A főkapcsolásként szereplő kizáró ellentét (313).
 - 1.1.1. A konstrukció felépítettsége (314).
 - 1.1.1.1. Az elemi konstrukció (314).
 - 1.1.1.2. A bővített konstrukció (315).
 - 1.1.2. A konstrukció beépítettsége (316).
 - 1.1.2.1. A viszonylag önálló (beépítetlen) konstrukció (316).
 - 1.1.2.2. Összetett konstrukció része (316).
 - 1.1.2.3. A grammatikailag alászerkesztett konstrukció (318).
 - 1.2. Az alkapcsolásként szereplő kizáró ellentét (318).
 - 1.2.1. Magyarázó főkapcsolás után (318).
 - 1.2.1.1. A konstrukció felépítettsége (318).
 - 1.2.1.2. A konstrukció beépítettsége (319).
 - 1.2.2. Magyarázó főkapcsolás előtt (321).
 - 1.2.3. Következtető főkapcsolás előtt (322).
 - 1.2.4. Következtető főkapcsolás után (322).
 - 2. A magyarázó viszonyfajta konstrukcionális jelentése (324).
 - 2.1. A különös jelentésű tételmondat (324).
 - 2.2. A tagadó minőségű tételmondat (326).
 - 2.3. Az ellentéttel tagolt tételmondat (328).
 - 2.4. A magyarázó konstrukció utótagjának széttagolódása (329).
 - 2.4.1. Az ellentétes alkapcsolások (329).
 - 2.4.2. Az oki-okozati alkapcsolások (333).
 - 2.5. Egy poéntípus konstrukcionális felépülése (336).
 - 2.5.1. *Mert... de* (336).
 - 2.5.2. *Mert... mert* (339).
 - 2.5.3. *Mert... (ha \ akkor)* (339).
 - 2.6. A konstrukcionális jelentés egyik stilisztikai mozzanata (341).
- B) A tartalmi-logikai, valamint az időbeli viszonyítás (343).
 Összegezés (347).
 Az idézett művek jegyzéke (351).

A napi- és hetilapok rövidítései (354).
Szakirodalmi utalások (355).
Válogatás a szövegtan magyar nyelvű irodalmából (359).
Névmutató (371).

SZIKSZAINÉ NAGY IRMA:

1999. *Leíró magyar szövegtan*. Budapest, Osiris Kiadó

Előszó (15).

1. Szövegtan = textológia = szövegtudomány (17).
 1. A szövegtan fogalma (17).
 2. A szövegtanulmányozás általános elméletének elnevezései (17).
 3. A textológia anyaga és tárgya (18).
 4. A textológiai kutatás célja (18).
 5. A textológia feladata (18).
 6. A textológia gyökerei (19).
 7. A textológia kialakulása és fejlődése (20).
 8. A textológia elméleti keretei (22).
 9. A szövegtan ágai (22).
 10. A szövegtan a tudományok rendszerében (23).
 - 10.1. A szövegtan helye a nyelvleírás rendszerében (23).
 - 10.2. A szövegtan kapcsolata más nyelvészeti tudományágakkal (24).
 - 10.2.1. A mondattan és a szövegtan kapcsolata (24).
 - 10.2.2. A szövegtan kapcsolata a stilisztikával (24).
 - 10.3. A szövegtan kapcsolata egyéb tudományágakkal (25).
 11. A magyar nyelvű textológia (25).
 - 11.1. A magyar nyelvű textológia elméletének kidolgozása (25).
 - 11.2. A magyar nyelvű textológia vázlatos tudománytörténete (26).
- Összefoglalás (31).
- Vitakérdés (32).
- Szakirodalom (32).
2. A szöveg (38).
 1. A szöveg szó jelentése és eredete (38).
 2. Mi szöveg? (39).
 3. Mi egy szöveg? (43).
 4. Mi a szöveg? (46).
 - 4.1. A szöveg elhatárolása a mondathalmaztól (46).
 - 4.2. A szöveg szembeállítása a szövegmondattal (48).
 - 4.3. A szöveg az egyes elméleti keretek szemszögéből (49).
 - 4.4. A szöveg kapcsolódása a langage szintjeihez (52).
 - 4.5. A szöveg és a nyelv viszonya (52).
- Összefoglalás (53).
- Alapfogalmak és fontos kifejezések (53).
- Vitakérdés (53).
- Szakirodalom (54).
3. Textualitás (55).

1. Textualitás (55).
2. A szövegértékűség (56).
 - 2.1. A szövegértékűség fogalma (56).
 - 2.2. A szövegértékűséget mutató nyelvi és nem nyelvi jellemzők (57).
3. A szövegösszefüggés (57).
 - 3.1. A szövegösszefüggés fogalma (57).
 - 3.2. A szöveg szintjei szerinti szövegösszefüggést eredményező szövegszervező erő fajtái (58).
 - 3.3. A szövegösszefüggés megvalósulásának foka, erőssége (59).
 - 3.4. A szövegösszefüggés az utalás iránya szerint (6).
 - 3.5. A szövegösszefüggés hatósugara (64).
 - 3.5.1. A lineáris típusú szövegösszefüggés eszközei, jelei (64).
 - 3.5.2. A globális jellegű szövegösszefüggés eszközei, megnyilvánulásai (65).
 - 3.6. A szövegösszefüggés az utalás kiterjedése szerint (66).
 - 3.6.1. Pontszerű utalás (66).
 - 3.6.2. Foltszerű utalás (66).
 - 3.7. A szövegösszefüggés az utalás jellege szerint (67).
 - 3.8. A szövegösszefüggés az utalás mértéke szerint (69).
 - 3.9. A szövegösszefüggés szövegszintek szerinti eszközei (69).
 - 3.10. A szövegösszefüggés szövegtípus-függősége (69).
- Összefoglalás (72).
- Alapfogalmak és fontos kifejezések (72).
- Vitakérdés (72).
- Szakirodalom (73).
4. A szöveg akusztikuma (74).
 1. Az élőbeszéd (74).
 2. A szövegfonetika tárgya (75).
 3. Az elhangzó szöveg fonetikai eszközei (75).
 4. A szöveg kötöttségének hatása akusztikumára (76).
 - 4.1. A beszélt nyelv kötetlen szövegeinek akusztikus jellemzői (76).
 - 4.2. Az előadott kötött szövegek akusztikuma (78).
 - 4.3. A felolvasás akusztikus sajátosságai (81).
 5. Az írott szöveg akusztikus tagolódását éreztető nyelvi elemek (83).
 - 5.1. A retorikus jellegű elemek tagoló szerepe (83).
 - 5.2. A szövegtagolás poétikai eszközei (85).
 - 5.3. A szövegszók akusztikuma (86).
 - 5.4. A szöveg ritmikai kohéziója (89).
 - 5.5. A szöveg artikulációs és intonációs kohéziója (90).
 6. A magyar akusztikus stílusideál (90).
 - 6.1. A tájnyelvi hangzás (90).
 - 6.2. Az archaikus ejtés (91).
 7. A magyaros intonálás megtörése (92).
 - 7.1. Idegenszerű beszéd (92).
 - 7.2. Idegen nyelvi hangzás magyar szövegben (92).
 - 7.3. Hangzáskeverés (93).

8. Belső hallás (94).
 Összefoglalás (94).
 Alapfogalmak és fontos kifejezések (97).
 Vitakérdések (7).
 Szakirodalom (97).
5. A szöveg írott formája (98).
 1. Az írásképek (98).
 2. Írásforma (99).
 3. A nyomdatechnikai eljárások (100).
 4. Az írástípusok (109).
 5. A betűtípusok (110).
 6. Az írásjelhasználat (112).
 Összefoglalás (123).
 Alapfogalmak és fontos kifejezések (124).
 Vitakérdések (124).
 Szakirodalom (124).
6. Multimediális szövegek (125).
 1. A multimediális szöveg (125).
 2. A szöveg és a különböző médiumok összefonódásának sajátosságai (127).
 3. A látható nyelv a költészetben (128).
 - 3.1. Betű- és sortipografizálás (128).
 - 3.2. Vizuális költészet (128).
 - 3.2.1. Képversek (12).
 - 3.2.2. Konkrét költészet (132).
 4. Multimediális szövegek a reklámban, a publicisztikában (134).
 5. A multimediális szövegek értelmezése (134).
 Összefoglalás (135).
 Alapfogalmak és fontos kifejezések (135).
 Vitakérdés (135).
 Szakirodalom (135).
7. Szöveggrammatika (137).
 1. A szöveggrammatika fogalma (137).
 2. A mondat- és a szöveggrammatika szétválasztása (138).
 3. A szövegkonnexitás (139).
 4. A konnexitás szöveggrammatikai kifejezőeszközei (140).
 - 4.1. Egyes szófajok (140).
 - 4.1.1. A névelő (141).
 - 4.1.2. A névmás (146).
 - 4.1.2.1. A főnévi névmások (146).
 - 4.1.2.2. A melléknévi névmások (150).
 - 4.1.2.3. A névmási határozószók (150).
 - 4.1.3. A sorszámnév (151).
 - 4.1.4. Az ige (151).
 - 4.2. Promondat (152).
 - 4.3. Anaforikus elemekkel bővített korreferens szavak (152).
 - 4.4. Utalás ragozással (153).

- 4.5. Utalás jelezéssel (154).
- 4.6. Az egyenes idézés (155).
- Összefoglalás (156).
- Alapfogalmak és fontos kifejezések (159).
- Vitakérdés (159).
- Szakirodalom (159).
- 8. Szövegszemantika (161).
 - 1. A szövegszemantika (161).
 - 2. A szöveg jelentése (161).
 - 3. A szövegkohézió (163).
 - 3.1. Szövegkohéziót teremtő lehetőségek (164).
 - 3.2. A kohézió fajtái szemantikai hatókörük szerint (164).
 - 4. A szöveg globális kohéziója (165).
 - 4.1. A szöveg tematikus szövegahlója (166).
 - 4.2. A cím (168).
 - 4.3. A fókuszmondat (172).
 - 4.4. A tételmondat (173).
 - 4.5. A szöveg indító és záró mondata (173).
 - 4.6. A kulcsszó (174).
 - 4.7. A szemantikai kapcsolódás (progresszió) (175).
 - 4.8. Helyet jelölő szemantikai kötőelemek (179).
 - 4.9. Az időt jelölő szemantikai kötőelemek (179).
 - 5. A szöveg lineáris kohéziója (181).
 - 5.1. Korreferencia (181).
 - 5.1.1. Ismétlés (181).
 - 5.1.2. Azonosítás (183).
 - 5.1.3. Rokon értelmű szó (184).
 - 5.1.4. Értelmezés (184).
 - 5.1.5. Körülírás (185).
 - 5.1.6. Azonos alakú szó (185).
 - 5.2. Mezőösszefüggés (185).
 - 5.3. Asszociációs mező (188).
 - 5.4. Mellérendelő kötőszók (189).
 - 5.5. Szemantikai hiány (ellipszis) (192).
- Összefoglalás (195).
- Alapfogalmak és fontos kifejezések (198).
- Vitakérdés (198).
- Szakirodalom (198).
- 9. Szövegpragmatika (200).
 - 1. A szövegpragmatika fogalma (200).
 - 2. A szövegpragmatika fő elméleti forrásai (201).
 - 2.1. Kommunikációelmélet (201).
 - 2.2. Beszédaktus-elmélet (204).
 - 2.3. Grice interakcióelmélete (206).
 - 3. A sikeres kommunikáció leglényegesebb pragmatikai tényezői (207).
 - 3.1. A szövegértéshez szükséges nyelvi (nyelvhez kötődő) tényezők (207).

- 3.1.1. Közös nyelvűség (207).
- 3.1.2. A kontextus (209).
- 3.1.3. Nyelvi-pragmatikai kötőelemek (210).
 - 3.1.3.1. Az aktuális tagolás (210).
 - 3.1.3.1.1. Fogódzók a téma-réma elkülönítésére (214).
 - 3.1.3.1.2. A téma-réma sorrendje (217).
 - 3.1.3.1.3. Tematikus progresszió (217).
 - 3.1.3.2. Deixis (221).
 - 3.1.3.3. Pragmatikai jellegű kötőszók (222).
- 3.1.4. Pragmatikai előfeltevés (preszuppozíció) (223).
- 3.1.5. Pragmatikai implikáció (225).
- 3.1.6. Pragmatikai következtetés (226).
- 3.1.7. A szövegalkotó nézőpontja (227).
- 3.2. A szövegértelmezéshez szükséges egyéb (alapvetően) nem nyelvi tényezők (228).
 - 3.2.1. Közös előismeretek (228).
 - 3.2.2. Közös előzmény (231).
 - 3.2.3. A szituáció (231).
 - 3.2.4. A szöveget kísérő nonverbális eszközök (235).
- Összefoglalás (236).
- Alapfogalmak és fontos kifejezések (239).
- Vitakérdés (239).
- Szakirodalom (239).
- 10. A szöveg szerkezete (242).
 - 1. A szöveg szerkesztettségi típusai (242).
 - 1.1. A szövegszerkezet egységei (242).
 - 1.2. A szövegstruktúra fajtái (243).
 - 2. A szöveg szerkesztettségének általános jellemzői (243).
 - 3. A szöveg mikroszerkezeti egységei (246).
 - 3.1. A szövegszerkezet alapegysége: a szövegmondat (246).
 - 3.2. A szövegmondatok kapcsolódásának típusai (248).
 - 3.2.1. Folytatásos szövegmondatok (248).
 - 3.2.2. Nem folytatásos szövegmondatok (249).
 - 3.3. A mondattömb (250).
 - 3.4. A konstrukciótípus (250).
 - 3.5. A bekezdés (251).
 - 4. A szöveg makroszerkezeti egységei (255).
 - 4.1. A makroszerkezeti egységek funkciója (255).
 - 4.2. A makroszerkezeti egységek hírértéke (257).
 - 4.3. A makroszerkezeti egységek terjedelme, aránya (258).
 - 4.4. A makroszerkezeti egységek megléte vagy hiánya (259).
 - 5. A nyelvi szintektől függő szerkezeti struktúra (260).
 - 6. A szövegtípustól függő szövegszerkezeti egységek (262).
 - 7. A szónoki beszédek szokásos szerkezeti felépítése (264).
 - Összefoglalás (268).
 - Alapfogalmak és fontos kifejezések (272).

Vitakérdések (273).

Szakirodalom (273).

11. Szövegtipológia (275).

1. Intuitív szövegtípus-kompetencia (275).
2. Szövegtipológia (277).
3. Szövegtípus (277).
4. A szövegtipológia elméleti keretei (277).
5. A szövegtipológia-alkotás alapfeltételei (278).
6. Szövegtipológia-fajták (278).
 - 6.1. Szövegtipizálás a szöveg belső jellemzői szerint (279).
 - 6.2. Szövegtipizálás a szövegen kívüli tényezők figyelembevételével (280).
 - 6.3. Szövegosztályozás a szöveg belső és külső tényezői alapján (280).
7. A magyar szövegtipológia (280).
8. Szövegtípus-szembenállások (283).
 - 8.1. A nyelvhasználat szabályozottsága (283).
 - 8.2. A közlemény közege (284).
 - 8.3. Az információ iránya (287).
 - 8.4. A közlemény jellege (290).
 - 8.5. A közlemény funkciója (290).
 - 8.6. A közlemény tárgya (291).
 - 8.7. A szövegtípus hatóköre (292).
9. Szövegtípusok átalakulása (292).
10. Szövegtipizálási gondok (293).

Összefoglalás (293).

Alapfogalmak és fontos kifejezések (294).

Vitakérdés (294).

Szakirodalom (294).

12. A szöveg stílusa (296).

1. A szöveg és a stílus viszonya (296).
2. A szövegtan és a stilisztika kapcsolata (296).
3. Stíluskohézió (297).
4. A stíluskohézió legfőbb stílári eszközei (297).
 - 4.1. A hangzspárhuzamok és -ellentétek (298).
 - 4.2. A szöveg stílusára kiható szó- és kifejezőkészlet (299).
 - 4.3. A mondatépítés, mint szövegstílus-jellemző (300).
 - 4.4. A mondatkapcsolással összefüggő mondatalkotás (302).
 - 4.5. A mondatSOROZATOT vagy szövegegészít átfogó stilisztikai alakzatok (304).
 - 4.6. A képek (309).
 - 4.7. A stílus ökonómiaja (310).
 - 4.8. Stílusutánzás (318).
 - 4.9. A stílusármialat (320).
 - 4.10. A műfajiság (321).
 - 4.11. Egyetlen nyelvi-stilári eszköz dominánssá válása (323).

Összefoglalás (325).

Alapfogalmak és fontos kifejezések (328).

- Vitakérdés (328).
- Szakirodalom (328).
- 13. Szövegek közötti összefüggés (329).
 - 1. A szövegek közötti kapcsolat típusai (329).
 - 1.1. A radiális kohézió (329).
 - 1.2. Intertextuális kohézió (330).
 - 1.2.1. A párbeszéd (331).
 - 1.2.2. Szöveg a szövegben (331).
 - 1.2.3. A fordítás (332).
 - 2. A szövegek köziség (333).
 - 2.1. A szövegek köziség jellemzői (335).
 - 2.2. A szövegek köziség okai (335).
 - 3. A szövegek köziség (transztextualitás) típusai (339).
 - 3.1. Az „intertextualitás” (339).
 - 3.1.1. Korlátozott „intertextualitás”, azaz intratextualitás (339).
 - 3.1.2. Általános „intertextualitás” (342).
 - 3.1.2.1. A szó szerinti idézés (342).
 - 3.1.2.2. Az idézett szöveg montázszerű beépítése (343).
 - 3.1.2.3. Jelöletlen idézetek (344).
 - 3.1.2.4. A vendégszöveg átlényegülése (345).
 - 3.2. Paratextualitás (346).
 - 3.3. Metatextualitás (347).
 - 3.4. Hypertextualitás (348).
 - 3.5. Architextualitás (353).
- Összefoglalás (353).
- Alapfogalmak és fontos kifejezések (355).
- Vitakérdés (355).
- Szakirodalom (355).
- 14. Szövegalkotás (357).
 - 1. A szövegalkotás mibenléte (357).
 - 2. A szövegalkotás feltételei (358).
 - 3. A szövegalkotás körülményei (358).
 - 4. A szónoki beszéd kidolgozásának fázisai (359).
 - 5. A szövegalkotás szabályai (359).
 - 5.1. A szövegtképző szabályok (359).
 - 5.1.1. Egység (360).
 - 5.1.2. Haladás (362).
 - 5.1.3. Folytonosság (365).
 - 5.1.4. Tagoltság (368).
 - 5.1.5. Arányosság (368).
 - 5.1.6. Teljesség – befejezettség (369).
 - 5.1.7. Törlés (370).
 - 5.2. A mívész szövegtképzés (370).
 - 5.2.1. A szövegtképzés terve és a kész mű viszonya (371).
 - 5.2.2. A mívész szövegtformáló eljárások (372).
 - 6. Szövegtjavítás (372).

- 6.1. Szöveghelyesítés-típusok (373).
 - 6.1.1. Helyesírás-változtatás (373).
 - 6.1.2. Lexikai változtatás (374).
 - 6.1.3. Grammatikai természetű átalakítás (375).
 - 6.1.4. Pragmatikai jellegű változtatás (375).
 - 6.1.5. Stílusi indítékú változtatás (376).
 - 6.1.6. Tartalmi módosítás (376).
 - 6.1.7. Prosódiai indítékú korrekció (376).

Összefoglalás (377).

Alapfogalmak és fontos kifejezések (377).

Vitakérdés (377).

Szakirodalom (377).

15. Szövegbefogadás (379).

- 1. A szövegbefogadás (379).
 - 1.1. A szövegbefogadás elméleti keretei (379).
 - 1.2. A szövegbefogadás (hallás-olvasás) fázisai (380).
 - 1.3. Befogadói magatartás a szóbeli és az írott szöveg értelmezésekor (380).
- 2. A szövegértés (381).
 - 2.1. A szövegértés foka (381).
 - 2.2. A szövegek informativitása a befogadó számára (381).
 - 2.3. A szemantikai szövegértést meghatározó tényezők (382).
 - 2.4. A szöveg megértésének pragmatikai kerete (382).
 - 2.5. A szövegértés hatékonyságát segítő szövegalkotási tényezők (383).
- 3. Szöveginterpretáció: szövegértelmezés – szövegmagyarázat (384).
 - 3.1. A szövegértelmezés folyamata (384).
 - 3.2. A szövegértelmezés módja (385).
 - 3.3. Szöveginterpretációs típusok az eljárás, a módszer alapján (385).
 - 3.4. A szövegértés szerinti szövegértelmezés (386).
 - 3.4.1. A köznapi szövegek értelmezése (386).
 - 3.4.2. Szakmai szöveg értelmezése (387).
 - 3.4.3. Vallásos tartalmú szövegek magyarázata (388).
 - 3.4.4. Irodalmi szövegek interpretációja (389).
- 4. A szöveg hatása (392).

Összefoglalás (394).

Alapfogalmak és fontos kifejezések (395).

Vitakérdés (395).

Szakirodalom (395).

16. Textológiai szempontú szövegelemzés (397).

- 1. A nyelvészeti indíttatású textológiai elemzés mibenléte (397).
 - 1.1. Tárgya (397).
 - 1.2. Célja (397).
 - 1.3. Érvényességi köre (397).
 - 1.4. Területei (398).
 - 1.5. A textológiai elemzés módszerei (398).
 - 1.6. A textológiai elemzés típusai hatókörük szerint (399).

- 1.6.1. A textológiai elemzés típusai a szöveg megközelítésének módja alapján (399).
- 1.6.2. A textológiai elemzés típusai az elemzés jellege alapján (399).
- 1.7. A textológiai elemzésnek a szöveg szintjei szerinti főbb szempontjai (400).
 - 1.8. A textológiai elemzés módszeres lépései (402).
- 2. Irodalmi szövegek textológiai elemzésének sajátossága (403). Szakirodalom (403).
- 17. Textológiai szempontú szövegelemzési minták (405).
 - I. Textológiai elemzések egyetlen kiemelt szempont szerint (405).
 - I/I. Határozottság – határozatlanság (405).
 - I/II. A párhuzam és az ellentét együttes szövegszervező szerepe (414).
 - II. Textológiai elemzés két szempont együttes érvényesítésével (416).
 - II/I. A szövegpragmatikai adekvátságot biztosító eszközök összefonódása egy reklámszövegben (416).
 - II/II. A stiláris adekvátságot érvényre juttató korreferencia (426).
 - III. Komplex textológiai elemzés (438).
 - III/I. Egymondatos vers textológiai vizsgálata (438).
 - III/II. Részszöveg szövegtani megközelítése (443).
 - III/III. Leíró jellegű vers szövegtani elemzése (451).
 - Vitakérdés (460).
 - Szakirodalom (460).
- Textológiai fogalomtár (463).
- A textológiai szakirodalomból (477).
- Jelmagyarázat (499).
- Rövidítések feloldása (499).
- Név- és tárgymutató (501).

DE BEAUGRANDE, ROBERT-ALAIN – DRESSLER, WOLFGANG U.:
2000. *Bevezetés a szövegnyelvészetbe*. Budapest, Corvina. /= Fordítás/

Példaszövegek jegyzéke (8).

Köszönetnyilvánítás (12).

0 Előszó (13).

I Alapfogalmak (19).

A szövegszerűség hét ismérve: a kohézió, a koherencia, a szándékolttság, az elfogadhatóság, a hírérték, a helyzetszerűség és az intertextualitás. Alkotóelvek és szabályozó elvek: hatékonyság, hatásosság, helyénvalóság.

II A szövegnyelvészet kialakulása (37).

A szövegnyelvészet történeti háttére: a retorika, a stilisztika, az irodalomtudomány, az antropológia, a tagmemika, a szociológia, a diskurzuselemzés, a funkcionális mondatperspektíva. A strukturalista leíró nyelvészet: rendszerszintek, Harris diskurzuselemzése, Coseriu munkája a foglalatokról, Harweg helyettesítési elmélete, a szöveg, mint a mondat fölötti egység. Transzformációs nyelvtan, Heidolph és Isenberg javaslatai, a konstanzi projektum, Petőfi szövegszerkezet / világszerkezet-elmé-

lete, van Dijk szöveggrammatikája, Melcsuk szöveg / jelentés modellje, a transzformáció fogalmának fejlődése.

III A műveleti megközelítés (55).

Pragmatika. Rendszerek és rendszerezés. Leírás és magyarázat. Modularitás és kölcsönhatás. Kombinatorikus robbanás. A szöveg, mint művelet. A megmunkálás könnyűsége és a megmunkálás mélysége. Befejezettségi küszöbök. Virtuális és aktuális rendszerek. Kibernetikus szabályozás. Folyamatosság. Stabilitás. Problémamegoldás: mélységi keresés, szélességi keresés és eszköz-cél elemzés. Leképezés. Műveleti csatolás. Minia-összehasonlítás. A szövegelőállítás fázisai: tervezés, az eszme körvonalazása, fejlesztés, kifejezés, megformálás. Linearizáció és szomszédosság. A szövegbefogadás fázisai: elemzés, fogalom-visszanyerés, eszme-visszanyerés, terv-visszanyerés. Az előállítás és a befogadás megfordíthatósága. A műveleti modellek forrásai: mesterséges intelligencia, kognitív pszichológia. Művelettípusok.

IV Kohézió (73).

A mondattan funkciója. A szövegfelszín az aktív emlékezetben. Szorosan szervezett minták: csoport, tagmondat, mondat. Megnövelt átmenethálózatok. Nyelvtani függőségek. Szabályok, mint folyamatok. Mikroállapotok és makroállapotok. Várólista. A minták újrafelhasználása: visszatérés, részleges visszatérés, párhuzam, parafrázis. Tömörítés: szómások, anafora és katafora, ellipszis. Kiegyenlítődés a tömörség és a világosság között. Viszonyjelzés: igeidő és igeszemlélet, időszerűsítés, kötés: kapcsolatos, választó, ellentétes és alárendelő. A modalitás. Funkcionális mondatperspektíva. Intonáció.

V Koherencia (120).

Jelentés és értelem. Meghatározatlanság, kétértelműség, többértékűség. Az értelem folyamatossága. Szövegvilágok. Fogalmak és viszonyok. A kapcsolat ereje: határozott, jellemző és esetleges ismeretek. Lebontás. Műveleti szemantika. Aktivizálódás. Porciók és globális minták. Az aktivizáció terjedése. Esemény-emlékezet és jelentés-emlékezet. Gazdaságosság. Keretek, sémák, tervek és forgatókönyvek. Átörökítés. Elsődleges és másodlagos fogalmak. Operátorok. Szövegvilág-modell építése. Következtetések levonása. A világismereti megfelelő. A referencia.

VI Szándékolttság és elfogadhatóság (152).

A szándékolttság. Csökkent mértékű kohézió. Csökkent mértékű koherencia. A szándék fogalma a különböző tudományágakban. Beszéddaktus-elmélet. Performatív igék. Grice társalgási maximái: az együttműködés, a mennyiség, a minőség, a viszony és a modor maximája. A cselekedet és a diskurzuscselekedet fogalma. Tervek és célok. Forgatókönyvek. Együttműködő tervezés. Követés és áttétel. Az elfogadhatóság. Mondatok megítélése. Az elfogadhatóság és a nyelvtaniasság viszonya. Tervek és célok elfogadása.

VII A hírérték (184).

Figyelem. Az információelmélet. A Markov-lánc. Statisztikai és környezeti valószínűség. A hírérték három kategóriája. A trivialitás. Alapesetek és preferenciák. Felértékelés és leértékelés. Folyamatossághiányok és ellentmondások. Indítékkeresés. A keresés iránya. A kapcsolat ereje. A stabilitás megszüntetése és helyreállítása. Az elvárások osztályozása. A való világ. Tények és hiedelmek. Szokásos rendezési stratégiák. A nyelv szerveződése. Felszíni megformálás. Szövegtípusok. Közvetlen kör-

nyezet. A tagadás. A határozottság. Újságcikk és szonett. Többszintű elvárások. A váratlanság indítékai.

VIII Helyzetszerűség (211).

Helyzetmodellek. Áttétel és tapasztalat. Követés és kezelés. Alá-fölérendeltség. Észrevétel. Szokásos rendezési stratégiák. Gyakoriság. Kiugróság. Tisztázás. Egzofora. Helyzetkezelés. Tervek és forgatókönyvek. Tervcsomagok és a tervcsomag-ki-terjesztés. A hatékonyság és a hatásosság közötti kiegyenlítődés. Helyzetkövetési és -kezelési stratégiák.

IX Intertextualitás (235).

Szövegtípusok és nyelvészeti tipológia. Funkcionális meghatározások: leíró, elbeszélő és érvelő szövegek, irodalmi és költői szövegek, tudományos és didaktikus szövegek. Jól ismert szövegek felhasználása, a rájuk való hivatkozás. A beszélgetés szerveződése. Problémák és változók. Követés és kezelés. A Reichman-féle koherenciaviszonyok. Diskurzusvilág-modellek. A szövegtartalom visszaidézése. A séma hatásai. Nyomelvonás, szerkesztés és újraszerkesztés. Következtetések levonása és az aktivizálódás terjedése. Tudatbeli képek és jelenetek. A szövegből származó ismeretek és a tárolt valóságismeret egymásra hatása. Szövegszerűség a visszaidézési kísérletekben.

X Kutatás és oktatás (268).

A megismeréstudomány. Az ésszerű emberi viselkedéshez tartozó készségek. Nyelv és megismerés. Az intelligencia meghatározása. A szövegek, mint a tudomány hordozói. Szociológia. Antropológia. Pszichiátria és pszichológia. Olvasás és olvashatóság. Írás. Irodalomtudomány: deautomatizáció, eltérés, generatív poétika, az irodalomkritika mint leértékelés. Fordítástudomány: szó szerinti és szabad fordítás, az élmény egyenértékűsége, szépirodalmi fordítás. Összevető nyelvészet. Idegennyelv-oktatás. Jeltudomány. Számítástechnika és mesterséges intelligencia. A megértés megértése.

Utószó (Tolcsvai Nagy Gábor) (283).

Az irodalomjegyzékben felhasznált rövidítések jegyzéke (296).

Irodalom (298).

Névmutató (321).

Tárgymutató (328).

FEHÉR ERZSÉBET:

2000. *A szövegkutatás megalapozása a magyar nyelvészetben. Tudománytörténeti vázlat.* Nyelvtudományi Értekezések 147. Budapest, Akadémiai Kiadó

Bevezetés (5).

1. Elméleti viták és a szövegkutatás kezdetei a magyar nyelvészetben (11).
 - 1.1. Viták a nyelvészeti kutatás új módszereiről (12).
 - 1.2. A szövegkutatás kezdetei a magyar nyelvészetben (18).
2. A nyelvészeti szövegkutatás tudományrendszertani helye és elméleti alapjai (29).
 - 2.1. A nyelvészeti kutatás kiépülése (33).
 - 2.2. Milyen terjedelmű és típusú nyelvi egység a szövegkutatás tárgya (49).
3. A magyar nyelvészeti szövegkutatás irányai, tárgykörei (59).
 - 3.1. Irányzatok és tudományközi kapcsolatok (61).

- 3.2. A magyar szövegnyelvészet főbb tárgykörei és jelentősebb forrásai (65).
- 4. Összefoglalás és kitekintés (73).
- Szakirodalom (76).

TOLCSVAI NAGY GÁBOR:

2001. *A magyar nyelv szövegtana*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó

Bevezetés (7).

Első rész. A szövegtan elméleti megalapozása (9).

- 1. A szöveg előzetes értelmezés (9).
 - 1.1. A fő kérdésirány (9).
 - 1.2. Etimológia (11).
 - 1.3. A szöveg előzetes körülhatárolása: a szöveg főnév szövegtani jelentése (13).
- 2. A tudománytörténeti háttér: a szövegtan kialakulása (15).
 - 2.1. A tudománytörténeti alapok (15).
 - 2.2. A szöveggel való foglalatosság kezdetei (16).
 - 2.3. A szöveg korai grammatikai megközelítései (19).
 - 2.4. Az első önálló szövegmodellek kidolgozása (21).
 - 2.5. A tudományköziség és a kognitív elméleti keret térhódítása a szövegtanban (28).
 - 2.6. Áttekintés (36).
- 3. Szövegtan, szövegnyelvészet, szövegelmélet (38).
 - 3.1. Filozófiai háttér (38).
 - 3.2. A szövegtan megnevezés (40).
 - 3.3. Elméleti alapkérdések (42).
 - 3.4. Szerkezeti (strukturális) és műveleti (procedurális) magyarázat (43).
 - 3.5. A kognitív nyelvészet (44).
 - 3.6. A szerkezeti megközelítés kérdésirányai (50).
 - 3.7. A műveleti megközelítés kérdésirányai (53).
 - 3.8. A moduláris és a holisztikus szemlélet a szövegtanban (55).
 - 3.9. Inter- és multidisziplinaritás (56).
 - 3.10. Lingvisztika és grammatika (58)
 - 3.11. A nyelvi és a nem nyelvi összetevők (59).
 - 3.12. Az értelmezés megelőzőtsége (60).
 - 3.13. A formalizálás (60).
 - 3.14. A partitúra (61).
 - 3.15. Összefoglalás: a szövegmagyarázat alapgondolatai (62).
- 4. A kommunikáció és a szöveg (65).
 - 4.1. Általános funkciók (65).
 - 4.2. A kommunikáció tényezői (66).
 - 4.3. Statikus modell (68).
 - 4.3.1. A beszédhelyzet (69).
 - 4.3.2. A cselekvés (71).
 - 4.3.3. A kontextus és a téma (73).
 - 4.3.4. A tudás (74).
 - 4.4. Dinamikus modell (78).

- 4.4.1. Az interakció (78).
- 4.4.2. A nyelvi norma (80).
- 4.5. A szöveg és a mindennapi tevékenység (81).
- 5. A szöveg nyelvtani egységeinek jellemzői (89).
 - 5.1. Nyelvtan és szövegtan (89).
 - 5.1.1. Fonológia és fonetika (92).
 - 5.1.2. Morfológia (94).
 - 5.1.3. Szójelentéstan (95).
 - 5.1.4. Szintaxis (99).
 - 5.2. Nyelvtan és szövegtan: összefoglalás (105).
- Második rész. A vehikulum (107).
- 6. A szöveg fizikai megnyilvánulása (107).
 - 6.1. Általános kérdések (107).
 - 6.2. A szöveg fizikai megnyilvánulásának formái (109).
 - 6.3. A szöveg fizikai megnyilvánulásának határai (113).
- Harmadik rész. A szövegrtellelem létrejöttének tagolódása. Mikro-, mezo- és makroszint (115).
- 7. A szövegértellelem tagolódása: mikro-, mezo- és makroszint (115).
- A) A szöveg makroszintje: első megközelítés (121).
- 8. A szövegvilág és két fontos tényezője (121).
 - 8.1. A szövegvilág (121).
 - 8.2. A nézőpont (125).
 - 8.3. A szövegfókusz és a szövegtopik (127).
- 9. A tér jelölése a szövegben (132).
 - 9.1. A térjelölés a magyarban (132).
 - 9.2. A térjelölés a szövegben (141).
- 10. Az idő jelölése a szövegben (148).
 - 10.1. Az időjelölés a magyarban (148).
 - 10.2. Az időjelölés a szövegben (154).
 - 10.3. A tér és az idő összefüggései a szövegben (162).
- B) A szöveg mikroszintje (163).
- 11. A szövegértellelem mikroszintjének nyelvtani formái a magyarban (163).
 - 11.1. A határozottság (164).
 - 11.2. Az igealakok ragjai és a birtokos személyjeles névszók jelei (167).
 - 11.3. A névmás (169).
 - 11.4. Az egyeztetés (171).
- 12. A szövegértellelem mikroszintjének szövegtani formái a magyarban (173).
 - 12.1. A deixis (175).
 - 12.2. A koreferencia (180).
 - 12.2.1. A koreferencia korábbi magyarázatai (183).
 - 12.2.2. A referencia (188).
 - 12.2.3. A referens (192).
 - 12.2.4. A koreferencia kognitív megközelítése (194).
 - 12.2.5. A koreferencia mint szerkezet és művelet (198).
 - 12.3. A névmási koreferencia (200).
 - 12.3.1. Az E/1 és E/2 névmási és O + INFL koreferencia (201).

- 12.3.2. Az E/3 névmási és O + INFL koreferencia (205).
- 12.3.3. Az *ő* és az *az* (213).
- 12.4. A fogalmi szójelentésen alapuló koreferencia (222).
- 12.5. Koreferenciaelemzések (238).
- C) A szöveg mezoszintje (243).
- 13. A szövegértelmezés mezoszintjének szövegtani formái a magyarban (243).
 - 13.1. A szövegtopik és a szövegfókusz megoszlása (244).
 - 13.2. A mondatok közötti mellérendelés (256).
 - 13.3. A fogalmi séma mezoszintű szerepe (272).
 - 13.4. A mezoszintű szöveg egységre utaló elem (280v)
 - 13.5. A metafora mezoszintű szerepe (282).
 - 13.6. A metaszintű szövegtani formák jellegzetes együtt állásai (282).
 - 13.7. A mezoszintű szöveg egység szerkezete és szövegtani szerepe (289).
- 14. A szövegszerkezet mezoszintjének formái (291).
 - 14.1. A bekezdés (291).
 - 14.2. A párbeszéd alapegységei és mezoszintű szerkezete (299).
- D) A szöveg makroszintje: második megközelítés (310).
- 15. A szövegértelmezés makroszintjének szövegtani formái a magyarban (310).
 - 15.1. A szövegvilág és a makroszint (311).
 - 15.2. A szöveg általános szerkezete (311).
 - 15.3. A szöveg értelemszerkezete (318).
- 16. A szöveg stílusa, mint a szövegértelmezés része (322).
- 17. A cím (325).
- Negyedik rész. A szövegtan tágabb összefüggései (331).
- 18. Szövegtipológia (331).
- 19. Szövegalkotás és szövegértés (339).
- 20. Összefoglalás (341).
- Példaszövegek (343).
- Irodalom (350).
- Tárgymutató (370).
- Névmutató (373).

KOCSÁNY PIROSKA:

2005. *Szöveg, szövegtípus, jelentés: a mondás, mint szövegtípus.*
 Nyelvtudományi Értekezések 151. Budapest, Akadémiai Kiadó

A problémák (7).

- I. A mondás, mint szöveg és szövegtípus (9).
 - 1. A mondás, mint általános érvényű nyilatkozat (11).
 - 2. A mondás, mint értékelő ítélet (14).
 - 2.1. Az „értékelő ítélet / értékelés” fogalom értelmezése (15).
 - 2.1.1. Vizsgálódás a beszédaktusok körében (16).
 - 2.1.2. Az értékelés logikai és nyelvfilozófiai megközelítésben (19).
 - 2.2. A mondás, mint értékelő ítélet (20).
 - 2.2.1. A mondás, mint általánosan érvényes értékelő ítélet (20).
 - 2.2.2. A mondás, mint morális értékről szóló értékelő ítélet (22).

- 2.2.3. A mondás meghatározása (23).
- 2.3. A mondás, mint morális értékelő ítélet – nyelvi megközelítésben (25).
 - 2.3.1. A mondásokat meghatározó értékelés nyelvi-szemantikai lehetőségei (25).
 - 2.3.2. A mondásokat létrehozó értékelő beszélői attitűd érvényesülése (32).
 - 2.3.3. A mondás kettős nyelvi meghatározottsága (összefoglalás és továbbgondolás) (34).
 - 2.3.4. Az értékelés, mint következtetés (36).
 - 2.3.5. Az értékelő beszélői beállítódás érvényesülését befolyásoló tényezők: a mondások formális jegyei (37).
- 3. A mondások típusai (39).
 - 3.1. Mondástipológia a definícióban szereplő kritériumok alapján (39).
 - 3.1.1. Értékelt fogalomról, illetve nem egyértelműen értékelt fogalomról szóló mondások (40).
 - 3.1.2. Morális értékítéletek, illetve egyéb közös fogalmi azonosításrendszerek alapján létrejövő mondások (42).
 - 3.1.3. Ítéletek és felszólítások, mint mondások (45).
 - 3.1.4. Generikus és nem generikus mondatok, mint mondások (48).
 - 3.1.5. Összefoglalás: a mondás alapesetei és a határesetek (48).
 - 3.2. A mondások két funkcionális típusa: megerősítő és cáfoló-korrigáló mondások (49).
 - 3.3. A mondás, mint szövegtípus viszonya egyéb szövegtípusokhoz (51).
 - 3.3.1. Szöveg, szövegtípus, mondás (52).
 - 3.3.2. A mondás, mint műfajok megalapozója (56).
- II. A mondásfunkciót megvalósító nyelvi forma vizsgálata: tanulmány a cáfoló típusú mondásokról és a cáfolás kifejezési lehetőségeiről (65).
 - 1. A cáfoló tagadás grammatikája: a közvetlen szintaktikai tagadás (67).
 - 1.1. A nyitott tagadás (71).
 - 1.2. A zárt tagadás (72).
 - 1.2.1. Az egyszerű zárt tagadás (73).
 - 1.2.2. A hatókörében korlátozott zárt tagadás (75).
 - 1.2.3. Az argumentatív elemmel kiegészített zárt tagadás (75).
 - 2. A közvetett tagadás (77).
 - 2.1. A lexikális elemekkel együttjáró negatív kontextus (77).
 - 2.2. A hasonlítás, mint tagadás (80).
 - 2.3. A feltételes mondattal együttjáró tagadás (83).
 - 2.4. Rémaképzés, rémakiemelés és tagadás (89).
 - 2.4.1. A rémaképző IS (89).
 - 2.4.2. A rémaképző és rémakiemelő CSAK (93).
 - 2.5. Sugallt tagadással járó, véleményt / hitet bevezető állítmányok (100).
 - 2.6. Deiktikus sugallt tagadás (102).
 - 2.7. Összefoglalás: a közvetett tagadás tárgyalt változatai (103).
 - 3. A retorikus kérdés és az irónia szerepe a cáfoló típusú mondásokban (105).
 - 3.1. A retorikus kérdés (106).
 - 3.2. Az irónia (110).

4. Beleértett tagadás mellérendelő szerkezetekben (112).
 - 4.1. Megszorító értelmű mellérendelések (114).
 - 4.1.1. DE (114).
 - 4.1.2. PEDIG₁ (116).
 - 4.1.3. HOLOTT (PEDIG₂) (116).
 - 4.1.4. Megengedő és feltételes ellentét (BÁR, KIVÉVE HA, FELTÉVE HA) (117).
 - 4.1.5. Következményt, magyarázatot, célt tartalmazó mellé-rendelések (ÉS EZÉRT, UGYANIS, AZÉRT HOGY) (117).
 - 4.2. Kiegészítő értelmű szerkezetek (120).
5. Jelentés és cáfolás (123).
 - 5.1. A „jelentésbeli ellentét” fogalom értelmezése (123).
 - 5.1.1. Vizsgálódás a lexémákból kiindulva (123).
 - 5.1.2. Vizsgálódás a szintagmákból kiindulva (125).
 - 5.2. A jelentésbeli ellentét típusai a cáfoló tagadás szemszögéből (126).
 - 5.3. A nyelvi ellentét mondást létrehozó hatása (128).
 - 5.4. A mondást megalapozó jelentésbeli ellentétek: összefoglalás és továbbgondolás (129).
6. Összefoglalás: kifejtett, beleértett és sugallt jelentések a mondásokban (131).

Eredmények (136).

Forrásművek rövidítésükkel (141).

Felhasznált irodalom (142).

BALÁZS GÉZA:

2007. *Szövegantropológia. Szövegek többirányú megközelítése*. Berzsenyi Dániel Főiskola, Szombathely, Inter Kultúra-, Nyelv- és Médiakutató Központ

Előszó (7).

I. Bevezetés (16).

II. A szöveg antropológiai megközelítése (24).

1. A szövegantropológia története. 2. A szakrális szövegek antropológiája. 3. Gondolkodási formák, gondolatalakzatok. 4. A magyar szöveg. 5. Zene és nyelv. 6. A magyar nép humora.

III. A szöveg strukturalista (moduláris) megközelítése (63).

7. A mondat és a szöveg. 8. A szöveg meghatározása. A szöveg ismertetőjegyei, szerepe a közlésben, két létformája: az élőbeszéd és az írás. 9. A szöveg pragmatikai szintje. A szöveget alakító tényezők (szövegpragmatika). 10. A cím. A pragmatika és a szemantika között. 11. A szöveg nyelvi-jelentéstani szintje. A szövegösszefüggés jelentésbeli mutatói (szövegsemantika). 12. A szöveg szintaktikai szintje. A szövegösszefüggés nyelvtani mutatói (szövegintaktika).

IV. A szöveg dinamikus (holista) megközelítése (98).

13. A szövegszintek egymásra vonatkozása. 14. A szöveg kifejtettsége. A mondat beszerkesztése a szövegbe. 15. Az intertextualitás és a számítógépes szövegvilág. 16. Új nyelvi létmódok. 17. A szövegfajták. 18. Szövegalkotás és szövegértelmezés.

V. Gyakorlati szövegantológia (118).

19. A szövegszerkesztés általános szabályai. 20. A szöveg fölépítése, az írás és az élőbeszéd fajtái. 21. A szövegszerkesztés eljárásai.

VI. Szövegelemzések (126).

22. Szimbólumelemzés szövegekben. 23. Hajnóczy Péter *A pad* című szövegének elemzése. 24. József Attila verseinek modern nyelvészeti megközelítése. Egy példa: *Tudod, hogy nincs bocsánat*. 25. Az irodalmi szöveg szövegtani-stilisztikai elemzése. Temesi Ferenc trilógiája (*Por – Híd – Pest*).

Szakirodalom (163).

Szakkifejezések (170).

5.4. Időrendi sorrendbe rendezett magyar nyelvű szemiotikai-textológiai művek repertórium

Bevezető megjegyzések

Ez az alfejezet olyan művek repertóriumát is tartalmazza, amelyek csak részben tekinthetők a szemiotikai-textológia kidolgozása előmunkálataihoz tartozóknak.

Repertóriumba való felvételük magyarázata az, hogy ugyan nem a szemiotikai-textológia a központi témájuk, de olyan aspektusokat is tárgyalnak, amelyek a szemiotikai-textológia elméleti keretének kidolgozásakor releváns szerepet játszottak / játszanak.

Repertóriumok

PETÓFI S. JÁNOS:

1967. *Modern Nyelvészet. Tájékoztató összefoglalás*. Budapest, Tudományos Ismeretterjesztő Társulat

- I. A nyelvtudomány XX. századi történetének néhány kérdése (6-32).
- II. Matematikai nyelvészet, nyelvi modellek (33-50).
- III. Generatív nyelvelmélet, generatív grammatika (N. Chomsky: *Aspects of the Theory of Syntax*, Cambridge, Mass, 1965.) (51-71).
- IV. A mondat szemantikai interpretálásának kérdései (72-99).
A. J. A. Fodor, J. J. Katz: *The Structure of a Semantic Theory*, Lg. 59, 1963.
B. U. Weinreich: *Explorations in Semantic Theory*, Prepublication Version, 1965.
- V. A mondat fonológiai interpretálásáról (100-103).
- VI. Bibliográfia (104-124).

PETÓFI S. JÁNOS:

1968. *A vers strukturális nyelvi elemzésének kérdéseihez. Történeti és módszertani vázlat*. Budapest, Kézirat

Előszó (1).

Tartalomjegyzék (4).

- I. A művészi nyelvi kommunikációról (6).
 1. A kommunikációról általában (6).
 2. A művészi nyelvi kommunikáció modellje (10).
 3. A kommunikációelméleti modell és a nyelvi műalkotások különféle megközelítésmódjai (17).
- II. A strukturális nyelvi elemzés alapját képező kutatásokról (25).

1. A nyelvi műalkotások struktúrarétegeinek feltárásáról (26).
 2. A strukturális és a generatív nyelvszemléletről (42).
 3. Mondatnál nagyobb szövegegységek strukturális elemzéséről (58).
 4. A nyelv poétikai funkciójáról és a költői nyelv elemzéséről (62).
 5. A parallelizmus-kutatás kibontakozásáról (68).
- III. A strukturális nyelvi elemzés kibontakozásáról (79).
1. A nyelvi műalkotásnak, mint 'jel'-nek az értelmezéséről (79).
 2. A strukturális nyelvi elemzés néhány alkalmazásáról
 - A metanyelv (83).
 - A hangzásstruktúra elemzéséről (86).
 - A szintaktikai szerkezet transzformációs elemzése (90).
 - Parallelizmusok metrikus struktúrákban (93).
 3. Szövegstruktúrák 'ismétlődő visszatéréseinek' elemzéséről
 - A szövegelemzés különféle módszerei (100).
 - Kísérlet egy strukturális poétika felépítésére (127).
 4. A költői képek elemzéséről (132).
- IV. A strukturális nyelvi elemzés egy átfogó modelljéről (140).
1. Elmélet, metaelmélet (140).
 2. A műközpontú strukturális elemzés elméletéről általában
 - A 'nyelvi műalkotás' definíciójához (146).
 - A 'lehetséges struktúrafajták' definiálásához (148).
 3. A költői alkotások szűkebb értelemben vett szövegstruktúrájának leírásáról
 - A 'struktúra' terminus értelmezése (153).
 - A 'strukturális leírás' definíciója (155).
 4. A szövegstruktúra leírásának egy modelljéről (156).
- V. A 'nyelvi struktúra' strukturáltságának elemzéséről (161).
1. A nyelvi közlésegségek megállapításáról (161).
 2. A szavak jellemző jegyeinek meghatározásáról (166).
 3. A hierarchikus strukturáltság elemzéséről
 - A közlésegségek szintaktikai-szemantikai jellemzéséről (171).
 - A kompozícióegységek megállapításáról és jellemzéséről (179).
 4. A lineáris strukturáltság elemzéséről
 - A rímszerkezet jelentésstrukturáló jellegéről (189).
 - A ritmikai szerkezet jelentésstrukturáló jellegéről (197).
 - Ismétlődő visszatérések a szintaktikai-szemantikai szerkezetben (201).
 - A megjelenített valóság megjelenítő elemeinek visszatérése (207).
 5. A képszerkezet elemzéséről (210).
- VI. József Attila *Külvárosi éj* című versének elemzéséhez (211).
1. A *Külvárosi éj* néhány elemzéséről (215).
 2. A *Külvárosi éj* szövegstruktúrájának elemzéséhez
 - A szövegstruktúra hierarchikus megkomponáltságáról (227).
 - A szövegstruktúra lineáris szerkezetéről (231).
 - A versszöveg tematikus szótáráról (237).
- VII. A szövegstruktúra elemzésétől a mű komplex elemzéséig (241).

Függelék: A generatív nyelvelméletről (248).
Jegyzetek (286).

PETŐFI S. JÁNOS:

1969. *A tezaurusz-kérdés jelenlegi helyzete különös tekintettel a tudományos, műszaki-gazdasági tájékoztatásra.* Budapest, OMKDK

Előszó ().

1. Tezauruszok felhasználása a tájékoztatásban ()
 - 1.1. Osztályozórendszerek ()
 - 1.11. ETO ()
 - 1.12. RANGANATHAN: Kettőspontos Osztályozás ()
 - 1.2. Uniterm-rendszer, deskriptor-nyelvek, tezaurusz ()
 - 1.21. Osztályozás egyenértékű alapfogalmakkal ()
 - 1.22. Deskriptor-nyelvek ()
 - 1.23. Tezaurusz ()
 - 1.3. Osztályozórendszerek, tárgyszólisták és tezauruszok az automa-tizálásban ()
2. A tezauruszok különféle típusai ()
 - 2.1. A tezaurusz definíciói ()
 - 2.2. A tezauruszok osztályozása ()
 - 2.21. A tezaurusztípusok általában. ()
 - 2.22. ROGET tezaurusza ()
 - 2.23. Tájékoztatási célra készült tezauruszok típusai ()
3. Tájékoztatási célra készült tezauruszok elemzése ()
 - 3.1. Témaköri elrendezést mutató tezauruszok ()
 - 3.11. ASTIA tezaurusz (1960, 1962) ()
 - 3.12. Egy összesített tárgyszójegyzék (1964) ()
 - 3.13. Bureau of Reclamation tezaurusz (1965) ()
 - 3.14. Water Resources tezaurusz (1966) ()
 - 3.15. API Subject Authority List (1966) ()
 - 3.16. Agricultural / Biological Vocabulary (1966) ()
 - 3.17. Egy készülő elektrotechnikai tezausról (1967) ()
 - 3.18. Euratom tezaurusz (1964, 1966) ()
 - 3.19. DIRR tezaurusz (előkészítésének ismertetése) ()
 - 3.2. Témaköri elrendezést nem mutató tezauruszok ()
 - 3.21. Chemical Engineering tezaurusz (1961) ()
 - 3.22. ECAC tezaurusz (1963) ()
 - 3.23. Engineering Terms tezaurusz (1961) ()
 - 3.24. Engineering Index tezaurusz (nem jelent meg) ()
 - 3.25. Bureau of Ships tezaurusz (1965) ()
 - 3.26. Pulp and Paper Terms tezaurusz (1965) ()
 - 3.27. ASM tezaurusz (előkészítésének ismertetése) ()
 - 3.3. Egyéb tezauruszok ()
 - 3.31. IFAC szójegyzék (1966) ()
 - 3.32. Egy politechnikai tezaurusz ()
4. Tezauruszok felépítésének, szerkezetének elvi kérdései ()

- 4.1. A tájékoztatói rendszer és a teaurusz-struktúra kapcsolata ()
- 4.2. Az egyes tudomány-területek és a teaurusz-struktúra kapcsolata ()
- 4.3. A teauruszok alapját képező tárgyszó-anyag ()
- 4.4. A teauruszok belső struktúrája ()

Mellékletek ()

Irodalom ()

Idegen nyelvű összefoglalók ()

PETÓFI S. JÁNOS:

1990 *Szöveg, szövegtan, műelemzés (Textológiai tanulmányok)*.

Szerk.: E. Benkes Zsuzsa. Budapest, Országos Pedagógiai Intézet

Az Olvasóhoz (1).

A nyelv, mint írott kommunikációs médium: szöveg (3).

1. Mi a szöveg? (3).
2. A szövegkonstrukció elemei (8).
 - 2.1. Vehiculum: a szöveg fizikai manifesztációja (10).
 - 2.2. Formatio: a vehiculum formális organizációja (11).
 - 2.3. Sensus: a vehiculum értelem-szemantikai organizációja (23).
 - 2.4. Relatum: amiről a szöveg szól (46).
3. Szövegfeldolgozás – szövegtani kutatás (49).
 - 3.1. A szövegfeldolgozás néhány aspektusa (50).
 - 3.2. Szövegtani kutatás. Néhány módszertani kérdés (53).
4. A szöveg, mint sokoldalú kutatási objektum (57).
 - 4.1. A szövegtan, mint integratív diszciplína (57).
 - 4.2. Tematikus bibliográfiai tájékoztató (59).
5. Bibliográfia (63).

Költői művek explikatív interpretációjának néhány alapkérdése (76).

0. Bevezetés (76).
1. Mi a költészet funkciója? (76).
2. Miben áll egy szöveg poeticitása? (77).
3. Hogyan lehet /kell költői művekhez közelítenünk? (77).
 - 3.0. A szemiotikai-textológia koncepciója (78).
 - 3.1. Az explikatív interpretáció konstitutív elemei /relációi (83).
 - 3.2. A dominánsan analitikus explikatív interpretációról (99).
 - 3.3. A dominánsak szintetikus explikatív interpretációról (102).
4. Összefoglaló megjegyzések (106).

Bibliográfia (108).

Jegyzetek (110).

Vers, kommunikációs-szituáció, interpretáció (114).

1. Bevezetés (114).
2. „Seb a cédruson” (118).
3. Összefüggőség és teljesség, mint a szövegszerűség és az explikatív interpretáció két központi tényezője (154).

Bibliográfia (157).

Jegyzetek (157).

Kombinatorikus költői nyelvi játékok (159).

1. A nyelv műhelyében. Bevezető megjegyzések (159).
 2. Adott versek organizációjának transzformációi (160).
 - 2.0. A transzformálás néhány aspektusa. Általános megjegyzések (160).
 - 2.1. A „Kockajáték” című vers és transzformációi (163).
 - 2.2. A „Variáció” című vers és transzformációi (171).
 - 2.3. A „Négy korál” című versből a II. és transzformációi (178).
 3. A kreatív transzformálás didaktikai felhasználása (185).
- Bibliográfia (194).
Jegyzetek (197).

Beszélgetés Petőfi S. Jánossal

(E. Benkes Zsuzsa – Horváth Tamás) (200).

Utószó

(Bókay Antal) (215).

PETŐFI S. JÁNOS:

1991 *A humán kommunikáció szemiotikai elmélete felé (Szövegnyelvészet – Szemiotikai textológia) / Towards a Semiotic Theory of the Human Communication (Text Linguistics Semiotic Textology)*. <Kétnyelvű kiadás>. Szeged, Gold Press

Előszó / Foreword (5).

A humán kommunikáció szemiotikai elmélete felé

(Szövegnyelvészet – szemiotikai textológia)

1. A nyelvi műalkotások elemzésének néhány aspektusa (15).
2. A szövegszignifikáció aspektusai és azok szemiotikai textológiai megközelítése (37).
3. A nyelvi műalkotások strukturális nyelvi elemzésétől a multimediális kommunikáció szemiotikai elmélete felé: 1961–1990. Visszatekintés (71).

Appendix:

Horányi Özséb: Megjegyzések az ikon fogalmáról – természetesen, mint szövegfogalomról (75).

Towards a semiotic theory of the human communication

(Text Linguistics – Semiotic Textology)

1. Some aspects of the analysis of verbal works of art (89).
2. Aspects of text-signification – a semiotic textological approach (111).
3. From the structural linguistic analysis of verbal works of art towards a semiotic theory of multi-media human communication: 1961-1990. Retrospect (145).

Appendix:

Özséb Horányi: Contributions to the concept of icon – as text, of course (149).

Az appendix illusztrációi / Illustrations of the appendix (159).

Bibliográfia / Bibliography (187).

Előszó (5).

- I. A versek és megközelítéseik (9).
Bevezetés (10).
 1. Két kísérlet a vers meghatározására (11).
 2. A versek analitikus-kreatív megközelítése (15).
 3. A versek kreatív-produktív megközelítése (9).
 4. Egy szövegelméleti koncepcióról (24).
- II. A vers, mint többszörösen összetett felépítésű jelviszony (43).
Bevezetés (44).
 1. A vers 'jelölő-jelölt' szerkezetének első fokú szemiotikai összetevői (45).
Vehikulum (46).
Vehikulum-imagó (59).
Organizációtípusok (62).
Formáció (65).
Kontextuális formáció (66).
Rendszerszerű formáció (76).
Sensus (79).
Rendszerszerű sensus (80).
Kontextuális sensus (83).
Relátum-imagó (89).
Relátum (91).
A 'jelölő-jelölt' kapcsolat domináns hordozói (95).
Intertextualitás (98).
 2. A vers 'jelölő-jelölt' szerkezete. A 'jelölő-jelölt' kapcsolat domináns költői nyelvi hordozói. Elemzések (103).
Weöres Sándor. Kockajáték (106).
Nagy László: Árvácska sírverse (122).
Tamkó Sirató Károly: Szélkiáltó (135).
Fábián István: én innét ki nem találok (146).
Pilinszky János: Őszi vázlat (156).
Aprily Lajos: Kődös évszak előtt (166).
Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz (177).
Rákos Sándor. Olyan szép, olyan gyönyörű szép (187).
- III. A vers 'jelölő-jelölt' szerkezetének kreatív-produktív megközelítése. Példák (195).
Bevezetés (196).
 1. A vers 'jelölő-jelölt' szerkezetének fizikai hordozója [= vehikulum] (197).
 - 1.1. Kísérletek hagyományos versvehikulumok létrehozására (200).
Weöres Sándor: Kockajáték (201).
Nagy László: Árvácska sírverse (210).
Tamkó Sirató Károly: Szélkiáltó (219).
 - 1.2. Kísérletek képvers-vehikulumok létrehozására (229).
Weöres Sándor. Kockajáték (230).

- Nagy László: Árvácska sírverse (236).
 Fábrián István: én innét ki nem talállok (245).
2. A vers vehikulumához rendelhető formai felépítés [= formáció] (253).
 Weöres Sándor: Kockajáték (256).
 Nagy László: Árvácska sírverse (261).
 Pilinszky János: Őszi vázlat (268).
 3. A vers vehikulumához rendelhető szemantikai felépítés [= sensus] (275).
 Weöres Sándor: Kockajáték (278).
 Nagy László: Árvácska sírverse (284).
 Áprily Lajos: Kődös évszak előtt (293).
 4. A szöveg adott módon interpretált vehikulumához rendelhető világfragmentum [= relátum] (303).
 - 4.1. Kísérletek a relátumok kifejezésre juttatása dinamikájának kreatív-produktív megközelítésére (306).
 Weöres Sándor: Kockajáték (307).
 Nagy László: Árvácska sírverse (316).
 Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz (322).
 - 4.2. Összetett kísérletek a relátumok kifejezésre juttatása kreatív-produktív megközelítésére (330).
 Weöres Sándor: Kockajáték (331).
 Nagy László: Árvácska sírverse (334).
 Rákos Sándor: Olyan szép, olyan gyönyörű szép (341).
- Utószó (349).
 Antológia (353).
 Index (369).

BENKES ZSUZSA – PETŐFI S. JÁNOS:

1993. *A vers és próza kreatív-produktív megközelítéséhez. Alapfeladat-típusok.*
 Budapest, Országos Köznevelési Szolgálat Iroda

Előszó (1).

Bevezetés. A szövegek analitikus kreatív és kreatív-produktív megközelítéséről (2).

I. Kreatív-produktív szövegmegközelítés. Két példa (6).

II. Kreatív versmegközelítések (14).

III. A (rövid)próza szövegek kreatív-produktív megközelítése (43).

Bibliográfia (67).

PETŐFI S. JÁNOS – BÁCSI JÁNOS – BENKES ZSUZSA – VASS LÁSZLÓ:

1993. *Szövegtan és verselemzés.* Budapest, Pedagógus Szakma Megújítása
 Projekt Programiroda

Előszó (5).

I. Szövegtan (Petőfi S. János) (7).

A szövegtani kutatás alapkérdései (9).

1. A szövegtani kutatásról általában (9).

2. Korunk nyelvészeti kutatásának néhány, szövegtani szempontból jelentős aspektusa (14).
 3. A szemiotikai textológia, mint átfogó elméleti keret jellemvonásai (19).
 4. A szemiotikai textológiai értelmező interpretáció és az annak során felhasználható tudásrendszerek (34).
 5. Kitekintés (37).
- II. Kreatív versmegközelítések (39).
1. A versek kreatív-produktív megközelítése (Benkes Zsuzsa – Petőfi S. János) (41).
 1. Bevezetés (41).
 2. Gyakorlatleírások (42).
 3. Példa egy gyakorlat elvégzéséhez és eredményei elemzéséhez (66).
 2. A versek analitikus-kreatív megközelítése (Petőfi S. János – Vass László) (73).
 1. Bevezetés (73).
 2. Analitikus-kreatív értelmező megközelítés (74).
 3. Az analitikus-kreatív és a kreatív-produktív megközelítés kapcsolatáról (116).
- III. Kreatív-produktív gyakorlatok (119).
- Antológia (121).
1. A szöveg fizikai megjelenési formájával kapcsolatban (Bácsi János) (125).
 2. A formai felépítéssel kapcsolatban (Vass László) (151).
 3. A szemantikai felépítéssel kapcsolatban (Benkes Zsuzsa) (177).
 4. A versekben (feltételezeten) kifejezésre jutó 'valóságdarab'-bal kapcsolatban (Petőfi S. János) (203).
 5. Egy 'prelogikus vagy posztlogikus' felépítésű verssel kapcsolatban (Bácsi János – Benkes Zsuzsa – Petőfi S. János – Vass László) (229).
 6. Interpretációtípusok (Petőfi S. János) (267).
- IV. Tallózás az idegen nyelvű (szak)irodalomban (Petőfi S. János) (281).
1. Angol nyelvű (szak) irodalom (283).
 2. Francia nyelvű (szak) irodalom (309).
 3. Német nyelvű (szak) irodalom (355).
 4. Olasz nyelvű (szak) irodalom (387).
- V. Bibliográfiai tájékoztató (Összeállította: Vass László) (417).
1. Szövegtan: idegen nyelvű irodalom (420).
 2. Szövegtan: magyar nyelvű irodalom (426).
 3. Szövegtan: a szemiotikai textológia irodalma (432).
 4. Verselemzés: irodalom az analitikus-kreatív versmegközelítéshez (435).
 5. Verselemzés: irodalom a kreatív-produktív versmegközelítéshez (440).
- Függelék (443).
- Index (453).
- Tartalomjegyzék (61).

PETŐFI S. JÁNOS – BÁCSI JÁNOS – BÉKÉSI IMRE – BENKES ZSUZSA – VASS LÁSZLÓ:
1994. *Szövegtan és prózaelemzés. A rövidpróza kreatív-produktív megközelítéséhez.*
Budapest, Trezor Kiadó.

Előszó (5).

I. Szövegtan (9).

1. Vers – próza. Irodalmi szöveg – nem irodalmi szöveg. Néhány megjegyzés (Petőfi S. János) (11).
2. A mondatnyelvészet és a szövegnyelvészet között: a tömbösödés (Békési Imre) (23).
3. Lehetséges világok – szövegvilágok (Petőfi S. János) (41).

II. Kreatív (rövid)próza-megközelítések (63).

1. A (rövid)próza-szövegek kreatív-produktív megközelítése (Benkes Zsuzsa – Petőfi S. János) (65).
2. Történetből történetet. Néhány kreatív szövegtranszformáció (Benkes Zsuzsa) (95).
3. A (rövid)próza analitikus-kreatív megközelítése. Örkény István: Gondolatok a pincében (Petőfi S. János – Vass László) (118).
4. A tömbösödés analitikus vizsgálata szövegekben (Békési Imre) (158).

III. Kreatív-produktív gyakorlatok (191).

Antológia (193).

1. A rövidpróza 'jelölő-jelölt' szerkezetének fizikai hordozójával (a vehikulummal) kapcsolatos gyakorlatok (207).
 1. Egy vehikulumok tipologizálásával kapcsolatos gyakorlat (Petőfi S. János) (209).
 2. Szövegek tipografizálásával kapcsolatos gyakorlatok. Somlyó György: Mese a címről. Jacquelin-nak és Eugene-nek. Kecskés András – Szilágyi Péter – Szuromi Lajos: Kis magyar nyelvtan (Részlet). Rácz Endre – Takács Etel: Kis magyar nyelvtan (Részlet) (Bácsi János) (236).
2. A rövidpróza vehikulumához rendelhető formai felépítéssel (a formációval) kapcsolatos gyakorlatok (257).

A szövegmondat-összetevők lehetséges lineáris elrendezése. Somlyó György: Mese az egyről és a kettőről. Örkény István: A vidám parkban (Vass László) (259).
3. A rövidpróza vehikulumához rendelhető szemantikai felépítéssel (a sensussal) kapcsolatos gyakorlatok (293).
 1. Egy rövidpróza időszerkezetével kapcsolatos gyakorlatok. Örkény István: Élmény és művészet (Vass László) (295).
 2. Egy cloze-típusú kreatív-produktív gyakorlat a szemantikai felépítéssel kapcsolatban. Kosztolányi Dezső: Délután hat és hét között (Benkes Zsuzsa) (311).
 3. Egy szövegmondat-sorrend tényállástartó átrendezhetőségével kapcsolatos kreatív-produktív gyakorlat. Örkény István: Gondolatok a pincében (Petőfi S. János) (323).
4. A rövidpróza vehikulumában (feltételezetten) kifejezésre jutó 'valóságdarab'-bal (= a relátummal) kapcsolatos gyakorlatok (331).

1. Egy szövegmondat-sorrend tényállás-módosító átrendezésével kapcsolatos kreatív-produktív gyakorlat. Pilinszky János: Egy lírikus naplójából (Részlet) (Benkes Zsuzsa – Petőfi S. János) (333).
2. Egy nem teljes szövegvilág kiegészítésével kapcsolatos kreatív-produktív gyakorlat. A majom és a krokodil (Mese) (Benkes Zsuzsa) (341).
3. Két – világalkotó-elemek alkalmazásával kapcsolatos – kreatív-produktív gyakorlat. Jávor Ottó: Az antikvárius. Örkény István: Az autóvezető (Petőfi S. János) (351).
5. Tömbösödés (365).
Kreatív gyakorlatok egy konstrukció típus keretében. Néhány megjegyzés (Békési Imre) (367).
- IV. Tallózás az idegen nyelvű szakirodalomban (Összeállította: Petőfi S. János) (375).
Bevezetés (Megjegyzések a francia és a német nyelvű szakirodalomhoz) (377).
 1. Olasz nyelvű szakirodalom (380).
 2. Angol nyelvű szakirodalom (393).
 3. Összefoglaló megjegyzések (407).
- V. Bibliográfiai tájékoztató (Összeállította: Vass László) (409).
 1. Szövegtan: idegen nyelvű irodalom (412).
 2. Szövegtan: magyar nyelvű irodalom (414).
 3. Szövegtan: szemiotikai textológia (417).
 4. Szövegelemzés: irodalom az analitikus-kreatív szöveg megközelítéshez (418).
 5. Szövegelemzés: irodalom a kreatív-produktív szöveg megközelítéshez (421).
- Index (Összeállította: Benkes Zsuzsa) (425).

PETŐFI S. JÁNOS:

1994. *A jelentés értelmezéséről és vizsgálatáról. A mondatszemiotikától a szöveg szemiotikáig (Tanulmányok)*. Párizs – Bécs – Budapest, Magyar Műhely

Előszó (Nagy Pál) (5)

Bevezetés (9)

1.

A mondatgrammatikától egy formális szemiotikai szövegelméletig
(A természetes nyelvek jelenkori kutatásának egyik főirányáról) (13).

- 1.0. A jelentés és a jelentés értelmezésének nyelvelmélet meghatározó szerepe.
Bevezető megjegyzések (13).
 - 1.1. A nyelvészet jelenkori fejlődésének néhány főbb állomása: Történeti-tematikus áttekintés (17).
 - 1.2. Természetes nyelvek formális szemiotikai elmélete mint szövegelmélet: Egy formális-nyelvészeti, természetes-logikai program (23).
 - 1.3. Egy formális szemiotikai szövegelmélet alkalmazásának néhány kérdése: Természettudományos, társadalomtudományi és irodalmi szövegek vizsgálata (41).

2.

Szöveg és jelentés (49).

- 2.0. Bevezetés (49).
 - 2.1. Szöveg, jelentés, interpretáció (49).

- 2.2. Megjegyzések Erdély Miklós „tézisek az 1980-as Marly-i konferenciához” című írásához (61).
 - 2.2.0. Bevezető megjegyzések (61).
 - 2.2.1. Kísérlet a tézisek egy leíró interpretációjának megalkotására (62).
 - 2.2.2. Kísérlet néhány a tézisek értelmező interpretációja körébe tartozó megjegyzés megfogalmazására (72).
 - 2.2.3. Zárzó helyett (74).

3.

A jelentés-konstitúció szemiotikai-textológiai tárgyalásának makro-struktúrája (80).

- 3.0. Bevezetés (80).
- 3.1. A szemiotikai-textológia felépítésének meghatározó tényezői (80).
 - 3.1.0. Néhány szó a 'szemiotikai-textológia' megjelölésről (80).
 - 3.1.1. A szemiotikai-textológia keretében használt szövegfogalom (81).
 - 3.1.2. A szemiotikai-textológia felépítésének alapját képező tipológiák (82).
 - 3.1.3. A szemiotikai-textológia keretében használt szemiotikai jelmodell (83).
 - 3.1.4. A szemiotikai-textológia keretében megkülönböztetett interpretációtípusok és szöveg-megközelítési formák (88).
 - 3.1.5. A szemiotikai-textológia keretében használt 'jelentés'- és 'jelentésinterpretáció'-fogalom (89).
 - 3.1.6. A szemiotikai-textológia keretében használt interpretációs bázisok (91).
 - 3.1.7. A szemiotikai-textológia keretében használandó reprezentációs nyelvek (91).
 - 3.1.8. A szemiotikai-textológia létrehozásában szerepet játszó diszciplínák (94).
 - 3.1.9. Rövid összegzés (95).
- 3.2. Szemiotikai-textológiai megjegyzések Kassák Lajos „A ló meghal, a madarak kirepülnek” című művéhez (96).
 - 3.2.0. Bevezető megjegyzések (96).
 - 3.2.1. A mű felépítése elemzésének néhány aspektusa (97).
 - 3.2.2. A mű felépítése szemiotikai-textológiai nézőpontból (118).
 - 3.2.3. Néhány a mű interpretációjára vonatkozó záró megjegyzés (134).

4.

A szövegtani kutatás soron következő feladatairól. Kitekintés (137).

Bibliográfia (141).

PETŐFI S. JÁNOS:

1996. *Az explicitéség biztosításának feltételei és lehetőségei természetes nyelvi szövegek interpretációjában. A szemiotikai-textológiai értelmező interpretáció néhány aspektusa.* Budapest, A MTA Nyelvtudományi Intézete

0. Bevezetés (7).
1. A szemiotikai textológiáról, az általam elméleti keretként használt szövegtani diszciplínáról (8).
2. A szöveg mint jelkomplexus szemiotikai-textológiai fogalmáról (10).
 - 2.1. A szemiotikai-textológiai szövegfogalomról általában (10).
 - 2.2. A jelkomplexus szemiotikai-textológiai fogalmáról (11).

- 2.2.1. A jelkomplexusok összetevőiről (11).
- 2.2.2. A jelkomplexusok organizációtípusairól (19).
- 2.2.3. A jelkomplexusok kompozicionális organizációjának szintjeiről és egységeiről (22).
- 3. A szemiotikai-textológiai interpretációk típusairól és az ezek végrehajtására szolgáló bázisokról (24).
 - 3.1. A szemiotikai-textológiai interpretációk típusairól (24).
 - 3.2. A szemiotikai textológia keretében használt interpretációbázisokról (25).
- 4. A szemiotikai textológia reprezentációs nyelveiről (26).
 - 4.1. A szűkebb értelemben vett reprezentációs nyelvekről általában (26).
 - 4.2. Egy (metrikai-ritmikai, prozódiai) fonetikai reprezentációs nyelvről (27).
 - 4.3. Egy (logikai kalkulussal analóg) kanonikus szintaktikai-szemantikai-pragmatikai reprezentációs nyelvről (28).
 - 4.3.1. A kanonikus nyelv felépítéséről általában (28).
 - 4.3.2. A kategoriális szabályok rendszeréről (29).
 - 4.3.3. Az úgynevezett thesaurusról (39).
 - 4.3.4. A szemantikai explikálás szabályairól (41).
 - 4.3.5. A sensusspecifikus transzformációk szabályairól (41).
 - 4.3.6. A formációs-specifikus transzformációk szabályairól (43).
 - 4.3.7. A szemantikai szuperstruktúrákról (44).
- 5. Záró megjegyzések (45).
- 6. Bibliográfia (46).

PETŐFI S. JÁNOS:

1996. *Multimédia. Több mediális összetevővel rendelkező irodalmi szövegek elemzése.*
(Szerk. Benkes Zsuzsa.) Budapest, OKSzi

Előszó (5).

- 1. A multimediális szövegek elemzése (7).
- 2. Berzsenyi Dániel – Kodály Zoltán: A magyarokhoz II. (1807) (17).
 - 1. Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz II. (1807) (17).
 - 2. Kodály Zoltán: A magyarokhoz Berzsenyi 1807 (1936) (19).
 - 3. A megzenésített szöveg verstani és zenei metrikai-ritmikai szerkezetének összehasonlítása (23).
 - 4. Az elemzés lehetséges 'kreatív megközelítései' (26).
- 3. Arany János – Zichy Mihály: Ágnes asszony (27).
 - 1. Arany János: Ágnes asszony (27).
 - 2. Zichy Mihály: Ágnes asszony (30).
 - 3. A ballada szövege és az illusztrációk kapcsolatához (49).
 - 4. Befejező megjegyzések (53).
- 4. Kitekintés (55).

Függelék (57).

A magyar nyelvű (verbális) szövegek szemiotikai szövegtanának diszciplináris környezete (59).

Bibliográfia (65).

Az olvasóhoz (7).

Bevezető olvasmány (9).

Szöveggyűjtemény – antológia (9).

Antológia – kaleidoszkóp (10).

Szövegtanról, szövegről általában (11).

Szövegtan (12).

Szövegfogalom (12).

Alapvető szövegalkotó tényezők (35).

I. A szöveg fizikai hordozója és annak mentális képe (41).

Feltűnő zenei hatású szövegek (43).

Szövegekészíratok – kézzel írt szövegek (46).

Megszokott tipográfiai formában szedett szövegek (50).

Szokatlan tipográfiai formában szedett szövegek (52).

A szöveg törzsének szedésétől eltérő szedésű elemeket tartalmazó szövegek (56).

Bizonyos tipográfiai elemeket feltűnően gyakran használó szövegek (58).

Valamiféle 'tipográfiai játék'-ot tartalmazó szövegek (61).

Kalligrammák (63).

Más tipográfiai tulajdonságot mutató szövegek (66).

II. A szöveg fizikai hordozójához rendelhető formai felépítés (71).

Megszokott központosítású szövegek (73).

Központosítás nélküli szövegek (75).

Játék hangokkal, betűkkel (77).

Játék szóelemekkel, szóalakokkal (78).

Játék szintaktikai változatokkal (80).

Makrokompozicionális érdekességek (83).

Egysorosok (85).

Háromsorosok (és haikuk) (87).

Négyorosok (91).

14 sorosok (és szonettek) (93).

Adott szótagszámú sortípusokat tartalmazó versek (98).

Adott versmértékű versek (100).

Más formai felépítést mutató kompozíciók (102).

III. A szöveg fizikai hordozójához rendelhető nyelvi jelentéstani felépítés (105).

Különböző nyelvű kompozíciók (107).

Szóösszetételek, szókapcsolatok (112).

Első személy és második személy a szövegmondatokban (116).

Folyondár típusú kompozíciók (119).

Hasonlat és metafora mint kompozícióelv (121).

Töredékes és szándékosan hiányos kompozíciók (123).

Más nyelvi jelentéstani felépítést mutató kompozíciók (126).

IV. Egy valóságos vagy képzelt világdarab mentális képe és maga ez a világdarab (129).

Anyá (130).

Szerelem (133).

- Elmúlás (135).
- Hit (139).
- Anyanyelv (142).
- Ars poetica (145).
- Írás (147).
- Írók, költők (151).
- Festők, zeneművészek (154).
- Különlegesebb világdarab-megközelítések (157).
- V. Más szöveget idéző szövegek (163).
- Ad notam... című szövegek (164).
- Szövegre utaló címmel, költőre utaló mottóval idéző szövegek (165).
- Közvetlen vagy közvetett módon népdalt idéző szövegek (169).
- Szövegeket más módon idéző szövegek (172).
- „Így írtok ti” típusú szövegek (173).
- Még egyszer az olvasóhoz (177).
- Az Antológia szövegeinek mutatója (183).
- Szerzők – művek (190).

BENKES ZSUZSA – PETŐFI S. JÁNOS:

1996. *Szövegtani kaleidoszkóp 2. Bevezetés a szövegformáltság elemzésébe.*
Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó

Az olvasóhoz (7).

Szövegtani ismeretek és alkalmazásuk a szövegformáltság elemzésében (9).

Szövegtan – szövegfogalom – alapvető szövegtulajdonságok (9).

A szövegformáltság alapelemei (10).

Alapvető szövegalkotó tényezők (11).

A kompozicionális formáltság szintjei és egységei (12).

A texturális formáltság megjelenési formái (29).

Szövegtani ismeretek (34).

Kaleidoszkóp a szövegek formáltságának elemzéséhez (37).

I. A szöveg fizikai hordozója és annak mentális képe (39).

1. A vizuális fizikai megjelenési forma szerepe szövegek nyelvi formáltságában (40).

A hagyományos vizuális megjelenési forma szerepe (40).

A sorok lineáris egymásutánját megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési forma szerepe (44).

A sorok lineáris egymásutánját nem megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési forma szerepe (52).

2. Kaleidoszkópgyakorlatok a vizuális forma elemzéséhez (58).

Gyakorlatok hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekkel (58).

Gyakorlatok a sorok lineáris egymásutánját megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekkel (79).

Gyakorlatok a sorok lineáris egymásutánját nem megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekkel (84).

3. Kaleidoszkópfeladatok a vizuális megjelenési forma szerepének elemzéséhez (88).
 Feladatok hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekkel (88).
 Feladatok a sorok lineáris egymásutánját megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekkel (88).
 Feladatok a sorok lineáris egymásutánját nem megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekkel (89).
 * Más természetű feladatok a vizuális megjelenési forma elemzéséhez (89).
- II. A szöveg fizikai hordozójához rendelhető formai felépítés (93).
 1. A nyelvi formai felépítés szerepe a szövegek megformáltságában (94).
 A lexikai szintaktikai tagoltság szerepe (94).
 A mondatrészek sorrendjének szerepe (98).
 2. Kaleidoszkópgyakorlatok a nyelvi formai felépítés elemzéséhez (101).
 Gyakorlatok a lexikai szintaktikai megformáltság elemzéséhez (101).
 Gyakorlatok a mondatrészek sorrendje szerepének elemzéséhez (114).
 3. Kaleidoszkópfeladatok a nyelvi formai felépítés elemzéséhez (121).
 Feladatok a lexikai szintaktikai tagoltság elemzéséhez (121).
 Feladatok a mondatrészek sorrendje szerepének elemzéséhez (124).
- III. A szöveg fizikai hordozójához rendelhető nyelvi jelentéstani felépítés (127).
 1. A nyelvi jelentéstani felépítés szerepe szövegek nyelvi megformáltságában (128).
 A szavak és szócsoportok szerepe általában (128).
 A hasonlatok és költői képek szerepe (136).
 A 'költői én' kommunikatív funkciójának szerepe (143).
 A narrátor személyének, illetőleg az elbeszélt esemény idejének szerepe (145).
 2. Kaleidoszkópgyakorlatok a nyelvi jelentés elemzéséhez (149).
 Gyakorlatok a szavak és szókapcsolatok elemzéséhez (149).
 Gyakorlatok a hasonlatok és költői képek elemzéséhez (151).
 Gyakorlatok a 'költői én' kommunikatív funkciójának elemzéséhez (154).
 Gyakorlatok a narrátor személyének, illetőleg az elbeszélt esemény idejének elemzéséhez (156).
 3. Kaleidoszkópfeladatok a nyelvi jelentés elemzéséhez (160).
 Feladatok szavak és szókapcsolatok elemzéséhez (160).
 Feladatok a hasonlatok és költői képek elemzéséhez (160).
 Feladatok a 'költői én' kommunikatív funkciójának elemzéséhez (161).
 Feladatok a narrátor személyének, illetőleg az elbeszélt esemény idejének elemzéséhez (161).
 * Más természetű feladatok a nyelvi jelentés elemzéséhez (162).
- IV. Egy valóságos vagy képzelt világdarab mentális képe és maga ez a világdarab (167).
 1. A kifejezésre jutó világdarab szerepe szövegek megformáltságában (168).
 Verssorokban, illetőleg szövegmondatokban kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének szerepe (168).
 Versszakokban, illetőleg bekezdésekben kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének szerepe (170).
 A címek és a szövegbefejezések szerepe (173).
 Világdarabok hiányos, illetőleg jelzésszerű bemutatásának szerepe (177).

2. Kaleidoszkópgyakorlatok a kifejezésre jutó világdarab elemzéséhez (183).
Gyakorlatok a verssorokban, illetőleg szövegmondatokban kifejezésre jutó világdarabok bemutatása sorrendjének elemzéséhez (183).
Gyakorlatok versszakokban, illetőleg bekezdésekben kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének elemzéséhez (186).
Gyakorlatok a címek és szövegbefejezések elemzéséhez (189).
Gyakorlatok világdarabok hiányos, illetőleg csupán jelzésszerű bemutatásának elemzéséhez (192).
 3. Kaleidoszkópfeladatok a kifejezésre jutó világdarab elemzéséhez (201).
Feladatok verssorokban, illetőleg szövegmondatokban kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének elemzéséhez (201).
Feladatok versszakokban, illetőleg bekezdésekben kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének elemzéséhez (201).
Feladatok a címek és szövegbefejezések elemzéséhez (202).
Feladatok világdarabok hiányos, illetőleg csupán jelzésszerű bemutatásának elemzéséhez (202).
* Más természetű feladatok a kifejezésre jutó világdarab elemzéséhez (203).
- V. Más szöveget idéző szövegek (Intertextualitás) (207).
1. A nyelvi jelentéstani intertextualitás szerepe szövegek megformáltságában (208).
 2. Kaleidoszkópfeladatok az intertextualitás elemzéséhez (216).
Feladatok adott szövegekkel (216).
- Még egyszer az olvasóhoz (217).
A szövegek mutatója (219).
Szerzők – művek (224).

PETŐFI S. JÁNOS:

1997. *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram*
[= *Officina textologica I*]. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó

Ennek a műnek a repertóriumát lásd e kötet 5.2.1. alfejezetében.

PETŐFI S. JÁNOS:

1998. *Multimédia. Több mediális összetevővel rendelkező irodalmi szövegek elemzése II.* (Szerk. Petőfi S. János.) Budapest, OKSzi

Előszó (3).

1.

Petőfi S. János: A multimediális szövegek szemiotikai szövegtani elemzéséhez (5).

Benkes Zsuzsa: Feladatok képversek, hangzó versek és hangversek elemzésének megközelítéséhez (12).

I. Feladatok képversek elemzésének megközelítéséhez (13).

II. Feladatok hangzó versek és hangversek elemzésének megközelítéséhez (14).

2.

Petőfi S. János: A verbális és zenei összetevővel rendelkező multimediális szövegek néhány szemiotikai aspektusa (18).

Benkes Zsuzsa: Feladatok a verbális és zenei összetevővel rendelkező multimediális szövegek elemzésének előkészítéséhez (27).
3.

Petőfi S. János: A verbális és képi összetevővel rendelkező multimediális szövegek néhány szemiotikai aspektusa (31).

Benkes Zsuzsa: Feladatok a verbális és képi összetevővel rendelkező multimediális szövegek elemzésének előkészítéséhez (37).
4.

Petőfi S. János: A színpadi megjelenítésre szánt irodalmi szövegek és tényleges megjelenítésük néhány szemiotikai aspektusa (Példa: Katona József. *Bánk bán*) (39).

Benkes Zsuzsa: Feladatok a színpadi megjelenítésre szánt irodalmi szövegek és tényleges megjelenítésük elemzésének előkészítéséhez (Példa: Katona József. *Bánk bán*) (68).
5.

Petőfi S. János: A *hipertextuálisan* szervezett multimediális dokumentumegyüttesek néhány aspektusa (82).

Bibliográfia (89).

PETŐFI S. JÁNOS – BENKES ZSUZSA:

1998. *A szöveg megközelítései. Kérdések – válaszok. Bevezetés a szemiotikai szövegtanba.* Budapest, Iskolakultúra

Előszó (9).

Bevezetés (11).

1. A szövegfogalom értelmezése (15).
 1. Kérdés: mit célszerű szövegnek neveznünk?
 - 1.1. Kérdés: Többé-kevésbé mindenki számára egyformán adottnak tekinthető fizikai-szemiotikai tárgyakat (például írott vagy nyomtatott, illetőleg hangszalagon vagy videokazettán rögzített 'közlemények' fizikai testét) célszerű-e szövegnek nevezni, vagy olyan kételemű szemiotikai relációkat (kapcsolatokat, viszonyokat), amelyeknek egyik eleme egy 'utaló' szerepet betöltő fizikai tárgy, a másik eleme pedig az a valami, ami ehhez az utalóhoz egyik lehetséges 'utalt'-ként hozzárendelhető? (15).
 - 1.2. Kérdés: Ha a relációra utaló használat mellett döntünk, csak az olyan komplex jeleket célszerű „szöveg”-nek neveznünk, amelyeknek 'jelölő'-je írott vagy nyomtatott fizikai szemiotikai tárgy, vagy olyan komplex jeleket is szövegnek nevezhetünk, amelyeknek jelölője hangzó fizikai szemiotikai tárgy? (16).
 - 1.3. Kérdés: A csupán verbális (unimediális) jelölővel rendelkező komplex jeleket célszerű „szöveg”-nek neveznünk, vagy bizonyos multimediális jelölővel rendelkezőket is? (17).
 - 1.4. Kérdés: Csupán a lényegét tekintve önmagában lezártnak tartható komplex jeleket célszerű „szöveg”-nek nevezni, vagy a más komplex jelektől

*közvetlenül függő, de bizonyos értelemben önmagukban is lezártnak tart-
ható komplex jeleket is? (8).*

1.5. *Kérdés: Valamennyi – verbális (unimediális), illetőleg verbális összetevőt
is tartalmazó multimediális jelölővel rendelkező, valamint lényegét tekint-
ve önmagában lezártnak tartható, illetőleg más komplex jelektől ugyan
közvetlenül függő, de bizonyos értelemben önmagukban is lezártnak tart-
ható – komplex jelet célszerű szövegnek neveznünk, vagy csak bizonyosa-
kat, és ha csak bizonyosakat, melyeket? (19).*

1.6. *Kérdés: A szövegnek nevezett komplex jeleket a nyelvi rendszer vagy a
nyelvi rendszer használata elemeinek célszerű-e tekintenünk? (21).*

2. *Kérdés: A szövegszerűség mennyiben adott komplex jelekhez rendelt külső tu-
lajdonság, és mennyiben azok belső (inherens) tulajdonsága – ha az egyáltalán?
(24).*

2.1. *Kérdés: Amikor egy komplex jelre – álljon az kizárólag verbális össze-
tévőből, vagy a verbálison kívül tartalmazzon más összetevőt is – valamely
befogadója azt mondja, hogy az „szöveg”, ennél a minősítésnél milyen té-
nyezők játszanak szerepet, s azok a szóban forgó kommunikátumhoz ké-
pest mennyiben 'külső'-ek? (24).*

2.2. *Kérdés: A komplex jelek rendelkeznek-e olyan belső (inherens) tulajdon-
ságokkal, amelyek megkívánhatják, hogy befogadóik szövegnek minősítsék
őket? (24).*

2. *A szövegtani kutatás diszciplinakörnyezete*

Szövegtanok – A szövegtanok alkalmazási területei (27).

1. *Kérdés: Mi az előnye és mi a hátránya a 'szövegtan' szakkifejezés használatá-
nak? (27).*

2. *Kérdés: Melyik az a (maximális) diszciplinakörnyezet, amelyben a szövegtani
kutatás elhelyezendő? (29).*

3. *Kérdés: Mi határozza meg egy szövegtan jellegét? (30).*

4. *Kérdés: Milyen jellegű szövegtan(ok) létrehozására célszerű törekedni? (34).*

4.1. *Kérdés: Milyen jellegű általános szövegtan létrehozására célszerű töre-
kedni? (34).*

4.2. *Kérdés: Milyen szövegtartományok szövegtanainak létrehozására célszerű
törekedni? (35).*

5. *Kérdés: Milyen viszony áll (állhat) fenn az alkalmazási területek és a szövegtan-
nok között? (37).*

3. *Az általános szemiotikai szövegtan interdiszciplináris megalapozása (39).*

1. *Kérdés: Mivel járul hozzá a szemiotika egy általános szemiotikai szövegtan in-
terdiszciplináris megalapozásához (i.)? (39).*

1.1. *Kérdés: Mik tekintendők egy szöveg mint komplex jel (szemiotikai) össze-
tévőinek? (40).*

1.2. *Kérdés: Mik egy szöveggel mint komplex jellel kapcsolatos főbb tipológiai
kérdések? (43).*

2. *Kérdés: Mivel járul hozzá a kommunikáció-elmélet egy általános szemiotikai
szövegtan interdiszciplináris megalapozásához? (47).*

3. *Kérdés: Mivel járul hozzá a pszichológia egy általános szemiotikai szövegtan
interdiszciplináris megalapozásához? (49).*

4. Kérdés: Mivel járul hozzá az antropológiai hermeneutika egy általános szemiotikai szövegtan interdiszciplináris megalapozásához? (50).
5. Kérdés: Mivel járul hozzá a tudásszociológia egy általános szemiotikai szövegtan interdiszciplináris megalapozásához (54).
6. Kérdés: Mivel járul hozzá a filozófia egy általános szemiotikai szövegtan interdiszciplináris megalapozásához? (55).
7. Kérdés: Mivel járul hozzá a szemiotika egy általános szemiotikai szövegtan interdiszciplináris megalapozásához (II.)? (57).
4. Az általános szemiotikai szövegtan és szövegtani társtudományai (61).
 1. Kérdés: Mivel foglalkoznak a verbális szövegek (hagyományos értelemben vett) szövegtani társtudományai (a poétika, a narratológia, a retorika, a stilisztika stb.)? (61).
 2. Kérdés: Mivel foglalkozzanak (mivel kell hogy foglalkozzanak) a multimediális szövegek szövegtani társtudományai? (63).
 3. Kérdés: Mi kellene legyen a tárgya, célja és módszere a szó- és gondolatalkzatok (autonóm) elméletének? (65).
 4. Kérdés: Melyek a tipológiai jellegű szövegtani társtudományok, és mik azok globális feladatai? (66).
 5. Kérdés: Milyen jellegű szövegtani társtudomány a stilisztika, és melyek globális feladatai? (68).
 6. Kérdés: Milyen jellegű (szövegtani) társtudomány az esztétika, és melyek a globális feladatai? (69).
5. A verbális szövegek szemiotikai szövegtana és a nyelvészet (71).
 1. Kérdés: Mivel indokolható a 'verbális szövegek' szakkifejezés használata? (71).
 2. Kérdés: A verbális nyelvek 'megformáltság-központú' nyelvészetének milyen két fő ágát célszerű megkülönböztetni? (72).
 3. Kérdés: Melyek a verbális nyelvek nyelvészeti tudományágainak lexikogrammatikai szektorai? (76).
 4. Kérdés: Mi a rendszernyelvészet lexikogrammatikai szektorának tárgya, célja és módszere? (80).
 5. Kérdés: Mi a lexikogrammatikai szektor tárgya, célja és módszere a rendszer elemei használata nyelvészetének keretében? (81).
 6. Kérdés: Mi a rendszernyelvészet verstani-prozódiai szektorának tárgya, célja és módszere? (83).
 7. Kérdés: Mi a verstani-prozódiai szektorának tárgya, célja és módszere a rendszer elemei használatának nyelvészetében? (84).
 8. Kérdés: Mi a szövegnyelvészet lexikogrammatikai szektorának tárgya, célja és módszere? (85).
 9. Kérdés: Mi a szövegnyelvészet verstani-prozódiai szektorának tárgya, célja és módszere? (90).
 10. Kérdés: Mi a szövegtudományok diszciplínakörnyezete figyelembevételének funkciója a kutatásban és oktatásban? (93).
6. A verbális szövegek kreatív megközelítése szemiotikai szövegtani keretben (95).
 1. Kérdés: Mi a kreatív gyakorlatok végzésének / végeztetésének elsődleges célja, és e gyakorlatok milyen típusai között lehet / célszerű különbséget tenni? (95).

2. Kérdés: Melyek azok a szempontok, amelyeket egy verbális szöveg fizikai hordozójának vizsgálatánál figyelembe kell vennünk? (97).
3. Kérdés: Melyek azok a szempontok, amelyeket egy verbális szöveg fizikai hordozójához rendelhető nyelvi formai felépítés vizsgálatánál figyelembe kell vennünk? (102).
4. Kérdés: Melyek azok a szempontok, amelyeket egy verbális szöveg fizikai hordozójához rendelhető nyelvi jelentéstani felépítés vizsgálatánál figyelembe kell vennünk? (106).
5. Kérdés: Melyek azok a szempontok, amelyeket egy verbális szöveg fizikai hordozójához rendelhető (valóságos vagy képzelt) világdarab vizsgálatánál figyelembe kell venni? (111).
6. Kérdés: Melyek azok a szempontok, amelyek egy verbális szövegből és a vele intertextuális kapcsolatba hozható szövegekből létrejövő szövegcsaládok vizsgálatánál figyelembe kell venni? (114).
7. Kérdés: Mi a kapcsolat a kreatív gyakorlatok 'kreatív-produktív' és 'kaleidoszkopikus' típusú gyakorlatai között? (117).
7. A verbális szövegek analitikus megközelítése szemiotikai szövegtani keretben (119).
 1. Kérdés: Mik az analitikus szöveg megközelítés általános vezérlő alapelvei? (119).
 2. Kérdés: Az adott szöveg megformáltságának leírásánál mit mondhatunk annak vehikulum-imágójával kapcsolatban? (121).
 3. Kérdés: Az adott szöveg megformáltságának leírásánál mit mondhatunk annak formációjával és sensusával kapcsolatban? (122).
 - 3.1. Kérdés: Mik egy szövegvehikulum kiegészített változata létrehozásának főbb aspektusai? (123).
 - 3.2. Kérdés: Hogyan célszerű kezelni egy adott szövegvehikulum együtt utaló (más éven: koreferenciális) kifejezéseit? (125).
 - 3.3. Kérdés: Milyen mondatnyelviszeti módszerrel célszerű az első fokú makrokompozíció-egységek (a szövegmondatok) megformáltságát elemezni és reprezentálni? (128).
 - 3.4. Kérdés: Milyen kompozícióegységek szintjén célszerű egy adott szöveg megformáltságának analitikus értelmező interpretálást elkezdeni? (130).
 - 3.5. Kérdés: Melyek egy adott szöveg megformáltsága kompozicionális közép-(mezo-) szintjének főbb aspektusai? (132).
 - 3.6. Kérdés: Milyen másod-, harmad-, ... n-ed fokú makrokompozíció-egységek hozhatók létre egy adott szöveg első fokú makrokompozíció-egységeiből (szövegmondataiból)? (134).
 4. Kérdés: Az adott szöveg megformáltságának leírásakor mit mondhatunk annak relátum-imágójával kapcsolatban? (135).
 - 4.1. Kérdés: Mi a sajátága az adott szövegben közvetlenül kifejezésre jutó világfragmentumnak? (136).
 - 4.2. Kérdés: Mi a sajátága az adott szövegben közvetve kifejezésre jutó világfragmentumnak? (138).
8. A szemiotikai szövegtan mint egy studium generale egyik alapeleme (141).
 1. Kérdés: Mit nevezünk „studium generale”-nak? (141).

2. Kérdés: Milyen *studium generale* funkciót tölt / tölthet be a szemiotikai szöveg-
tan az interdiszciplináris alapozás tudományaival való kapcsolatában? (143).
3. Kérdés: Milyen *studium generale* funkciót tölt / tölthet be a szemiotikai szöveg-
tan a nyelvészeti tudományokkal való kapcsolatában? (145).
4. Kérdés: Milyen *studium generale* funkciót tölt / tölthet be a szemiotikai szöveg-
tan a szövegtani társtudományokkal való kapcsolatában? (146).
5. Kérdés: Milyen *studium generale* funkciót tölt / tölthet be a szemiotikai szöveg-
tan az alkalmazási területekkel való kapcsolatában? (147).
6. Kérdés: Mi az első lépés a multimediális kommunikáció (a multimediális kom-
munikátumok) elemzése felé? (148).

Kitekintés (151).

Bibliográfia (155).

Név- és tárgymutató (161).

PETŐFI S. JÁNOS:

2002. *A multimediális szövegek megközelítései. Kérdések – válaszok. Bevezetés a statikus 'verbális elem + kép / diagram- /...'-típusú komplex jelek szemiotikai szövegtanába.* Budapest, Iskolakultúra

Ennek a repertóriumnak a formai és tartalmi felépítése azonos *A szöveg megközelítései. Kérdések – válaszok. Bevezetés a szemiotikai szövegtanba.* Budapest, Iskolakultúra, 1998. mű repertóriumának felépítésével. A különbség csupán annyi, hogy ebben a repertóriumban mindenütt a mű címére utaló „*statikus 'verbális elem + kép/diagram/...'-típusú komplex jelek*” kifejezéseket találjuk. Ennek a repertóriumnak a közlésétől ezért itt eltekintünk.

PETŐFI S. JÁNOS:

2004. *A szöveg mint komplex jel. Bevezetés a szemiotikai-textológiai szövegszemléletbe.* Budapest, Akadémiai Kiadó

Előszó (13).

Bevezetés (17).

I. A nyelvészeti indíttatású szemiotikai-szövegtani kutatás tematikájáról általában

1. A szöveg fogalmának, valamint megformáltságának értelmezése

1.1. A szövegfogalom értelmezése (27).

1.2. A szöveg mint komplex jel alkotóelemeinek és megformáltságának értelmezése. (Példaszövegek: Carroll, L., *Alice Csodaországban* és *Alice Tükörországban*) (30).

1.2.1. Vehikulum: a szöveg fizikai manifesztációja (fizikai teste) (31).

1.2.2. Formáció: a vehikulumhoz rendelhető formai architektonika (32).

1.2.2.1. *Figura*: a vehikulum mint *fizikai*-szemiotikai tárgy formai architektonikája (33).

1.2.2.2. *Notáció*: a vehikulum mint *nyelvi*-szemiotikai tárgy formai architektonikája (35).

1.2.3. *Sensus*: a vehikulumhoz rendelhető szemantikai architektonika (40).

1.2.3.1. *Sensus_L*: a vehikulum *nyelvspecifikus* szemantikai archi-tektonikája (41).

- 1.2.3.2. *Sensus_P*: a vehikulum *relátum*specifikus szemantikai architektónikája (51).
- 1.2.4. Relátum: az a vehikulumhoz rendelhető 'világdarab', amelyre az interpretátor feltevése szerint a vehikulum utal (56).
- 1.3. Szövegfeldolgozás – szövegtani kutatás (58).
- 1.3.1. A szövegfeldolgozás néhány aspektusa (58).
- 1.3.2. A szövegtani kutatás néhány módszertani kérdése (60).
- 1.4. A szöveg mint sokoldalú kutatási objektum. A szövegtan mint integratív diszciplína (62).
- 1.5. Irodalomjegyzék (Tematikus szakirodalmi tájékoztató) (64).
- II. A szemiotikai textológia diszciplínakörnyezete, alkotóelemei és a multimedialitás aspektusai
2. A szövegtani kutatás diszciplínakörnyezete (Szemiotikai textológia – Retorika – *Studium generale*)
- 2.1. A szövegtani kutatás diszciplínakörnyezetének struktúrája (73).
- 2.2. A szemiotikai textológia diszciplínakörnyezete (77).
- 2.3. A retorika diszciplínakörnyezete (78).
- 2.4. Quintilianus *retorikája* diszciplínakörnyezetének néhány aspektusa (79).
- 2.5. A szemiotikai-textológiai és a retorikai kutatás soron következő feladatai (81).
- 2.6. A szemiotikai textológia, a retorika és egy *studium generale* kapcsolata (82).
- 2.7. Irodalomjegyzék (83).
3. A szemiotikai textológia jellemző jegyei, alkotóelemei és a nyelvészeti kutatás
- 3.1. A szövegtani kutatásról általában. Bevezető megjegyzések (86).
- 3.2. A szemiotikai textológia jellemző jegyei és alkotóelemei (87).
- 3.2.0. Az általános jellemző jegyek (87).
- 3.2.1. A kommunikációs helyzet (88).
- 3.2.2. A szöveg mint komplex jel (90).
- 3.2.3. Az interpretációtípusok (93).
- 3.2.4. A szövegarchitektonikák organizációformái (97).
- 3.2.4.1. Textuális és inferenciális organizáció (97).
- 3.2.4.2. Referenciális / korreferenciális nominális és predikatív orga-nizáció (98).
- 3.2.4.3. A vertikális kompozíciós organizáció aspektusai (98).
- 3.2.4.4. A horizontális kompozíciós organizáció aspektusai (102).
- 3.2.5. A szöveg értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (103).
- 3.2.6. Az értelmező interpretáció végrehajtásakor alkalmazott bázisok (104).
- 3.2.7. Az értelmező interpretációt előkészítő (preparatív) gyakorlatok típusai (107).
- 3.2.8. Az értelmező interpretáció explicit reprezentálására szolgáló kano-nikus rendszerek (111).
- 3.3. Megjegyzések a szövegtani és a nyelvészeti kutatás módszertanának kapcsolataihoz (112).
- 3.3.0. Általános megjegyzések (112).
- 3.3.1. A természetes nyelvekre vonatkozó nyelvészeti kutatás öt nyitott kérdése (113).
- 3.3.2. Rendszermondattal – szövegmondattal. Terminológiai megjegyzések (115).
- 3.3.3. A rendszermondatok és a szövegmondatok elemzése (116).

- 3.4. Befejező megjegyzések (118).
- 4. A multimediális szövegek szemiotikai-textológiai megközelítése
 - 4.1. Bevezető megjegyzések (120).
 - 4.2. A médium szemiotikai-textológiai fogalma és típusai (120).
 - 4.3. A multimediális kommunikátum és a multimediális szöveg fogalma (121).
 - 4.4. A multimediális kommunikátumok típusai (122).
 - 4.4.1. Általános médiumtipológiai megfontolások (122).
 - 4.4.2. A viszonylag egyszerű vehikulumú multimediális szövegek típusai és az egyes típusokhoz tartozó szövegek szemiotikai-textológiai megközelítése (124).
 - 4.4.3. Kizárólag lexikai és prozódiai összetevőből felépített multimediális szövegek (124).
 - 4.4.4. Kizárólag verbális és 'képi' összetevőből felépített statikus multi-mediális szövegek (125).
 - 4.4.5. Kizárólag verbális és 'zenei' összetevőből felépített multimediális szövegek (134).
- 4.5. Befejező megjegyzések (144).
- Irodalomjegyzék (145).
- III. Szövegek megformáltságának szemiotikai-textológiai megközelítése
 - 5. Örkény István *Gondolatok a pincében*. Szemiotikai-textológiai elemzés
 - 5.1. Bevezető megjegyzések (149).
 - 5.2. Örkény István műve [= **T1.vb**] szemiotikai textológiai megközelítése (150).
 - 5.2.1. A mű [= **T1.vb**] szövegszerkezete (150).
 - 5.2.1.1. A **T1.vb** fizikai teste (*vehikulum* [= **Ve**]) (150).
 - 5.2.1.2. A **T1.vb** vehikulumához rendelhető mentális kép (*vehikulum-imágó* [= **VeIm**]) (150).
 - 5.2.1.3. A **T1.vb** vehikulumához rendelhető formai felépítés (*formáció* [= **Fo**]) (151).
 - 5.2.1.4. A **T1.vb** vehikulumához rendelhető nyelvi-szemantikai felépítés (*sensus* [= **Se**]) (154).
 - 5.2.1.5. A **T1.vb**-hez rendelhető világdarab mentális képe (*relátum-imágó* [= **ReIm**]) (157).
 - 5.2.1.5.1. A **T1.vb** nominális korreferenciális organizációja (157).
 - 5.2.1.5.2. A **T1.vb/ReIm** vertikális kompozíciós organizációja (160).
 - 5.2.1.5.3. A **T1.vb/ReIm** horizontális kompozíciós organizációja (164).
 - 5.2.1.6. A **T1.vb**-hez rendelhető világdarab (*relátum* [= **Re**]) (167).
 - 5.2.2. A mű [= **T1.vb**] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (167).
 - 5.2.3. A mű [= **T1.vb**] egy lehetséges másodfokú jelentése (169).
- 5.3. Befejező megjegyzések (171).
- 5.4. Irodalomjegyzék (171).
- 6. Wilhelm Busch *Der zu wachsame Hunä* [= *A túl éber kutya*]. Szemiotikai-textológiai elemzés
 - 6.1. Bevezető megjegyzések (172).

- 6.2. Wilhelm Busch multimediális műve [= T2.vb+k] verbális összetevőjének [= T2.vb'/T2.vb] szemiotikai-textológiai megközelítése (174).
- 6.2.1. Wilhelm Busch műve verbális összetevőjének [= T2.vb'] szövegszerkezete (174).
- 6.2.2. Wilhelm Busch műve verbális összetevőjének [= T2.vb'] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (185).
- 6.3. Wilhelm Busch multimediális műve [= T2.vb+k] képi összetevőjének [= T2.+k] szemiotikai-textológiai megközelítése (187).
- 6.3.1. Wilhelm Busch műve képi összetevőjének [= T2.+k] szövegszerkezete (187).
- 6.3.2. Wilhelm Busch műve képi összetevőjének [= T2.+k] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (202).
- 6.4. Wilhelm Busch két mediális összetevőből létrehozott multimediális művének [= T2.vb+k] szemiotikai-textológiai megközelítése (203).
- 6.4.1. A multimediális mű [= T2.vb+k] szövegszerkezete (204).
- 6.4.2. A multimediális [= T2.vb+k] mű első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (220).
- 6.5. Befejező megjegyzések (220).
7. Weöres Sándor – Kodály Zoltán *Öregek*. Szemiotikai-textológiai elemzés
- 7.1. Bevezető megjegyzések (222).
- 7.2. Weöres Sándor *Öregek* című versének [= T3.vb] szemiotikai-textológiai megközelítése (224).
- 7.2.1. Weöres versének [= T3.vb] szövegszerkezete (224).
- 7.2.2. Weöres versének [= T3.vb] első fokú értelmi, referenciális és kommunikatív jelentése (245).
- 7.3. Kodály Zoltán Weöres *Öregek* című verséhez írt kórusműve [= T3.vb-D] dallamösszetevője szoprán szólamának [= T3.-D[S]] szemiotikai-textológiai megközelítése (247).
- 7.3.1. Az *Öregek*hez írt Kodály-kórusmű dallamösszetevője szoprán szólamának [= T3.-D[S]] szövegszerkezete (247).
- 7.3.2. Az *Öregek*hez írt Kodály-kórusmű dallamösszetevője szoprán szólamának [= T3.-D[S]] 'jelentésrétegei' (273).
- 7.4. Kodály Zoltán két mediális összetevőből létrehozott *Öregek* című kórusműve szoprán szólamának [= T3.vb-D[S]] szemiotikai-textológiai megközelítése (274).
- 7.4.1. A Kodály-kórusmű szoprán szólamának [= T3.vb-D[S]] szöveg-szerkezete (274).
- 7.4.2. A Kodály-kórusmű [= T3.vb-D] első fokú, dominánsan <értelmi, referenciális, és kommunikatív> jelentése (286).
- 7.5. Befejező megjegyzések (286).
- Utószó (288).
- Függelék
- Bibliográfiai tájékoztató (293).
- Szakkifejezés-mutató (300).

BENKES ZSUZSA – PETŐFI S. JÁNOS:

2006. *A vízjel nem tűnik el olyan könnyen. Versek megközelítése kreatív gyakorlatokkal.* Budapest, Tinta Könyvkiadó

Előszó (13).

Bevezetés (15).

I.

Szemiotikai-textológiai elméleti alapvetés (21).

1. A kreatív és a szövegrokonsági szemiotikai-textológiai gyakorlatokról általában (21).
 - 1.1. Bevezető megjegyzések (21).
 - 1.2. A szöveg és megközelítései (21).
 - 1.2.1. Szövegfogalom – a szöveg alapvető jellemzői, szöveg-megformáltság (21).
 - 1.2.2. A komplex jelként értelmezett szöveg jelösszetevői (24).
 - 1.2.3. Szövegek analitikus és kreatív megközelítése (25).
 - 1.2.4. A kreatív szöveg megközelítés céljai és fajtái (26).
 - 1.3. Megjegyzések szövegek 'fizikai megformáltságon alapuló szövegfajtájának' eldöntéséhez (28).
 - 1.4. A versekkel / verseken végrehajtott kreatív és szövegrokonsági gyakorlatokhoz kiválasztott szövegek és megformáltságtipológiájuk létrehozásának kérdései (29).
 - 1.4.1. A gyakorlatainkat bemutató fejezetekhez kiválasztott szövegek (29).
 - 1.4.2. Megjegyzések egy megformáltságtipológiához (31).
 - 1.5. Megjegyzések a prózaszövegekkel / prózaszövegeken végrehajtható kreatív gyakorlatokhoz (31).
 - 1.6. Befejező megjegyzések (31).

II.

A megformáltságon alapuló szövegfajták szemiotikai-textológiai értelmezése (35).

2. A fizikai megformáltságon alapuló szövegfajta eldöntésére vonatkozó kreatív-produktív gyakorlat (35).
 - 2.1. A fizikai megformáltságon alapuló szövegfajták elméleti és gyakorlati megközelítése (36).
 - 2.2. Egy szövegfajta eldöntésére vonatkozó többszörös létrehozó típusú kreatív-produktív gyakorlat
 - 2.2.1. A gyakorlathoz választott szövegek (36).
 - 2.2.2. A feladatok (36).
 - 2.2.3. A megoldások (42).
 - 2.2.3.1. Tanári megoldások (42).
 - 2.2.3.2. Tanulói megoldások (45).
 - 2.3. Megjegyzések a megoldásokhoz (48).

III.

Versek megformáltságának szemiotikai-textológiai megközelítése kreatív gyakorlatokkal (51).

3. A versek fizikai testére, vehikulumára [= Ve], vonatkozó kreatív gyakorlatok (53).
 - 3.1. A szövegek vizuális fizikai megjelenési formáinak típusai (55).
 - 3.2. Gyakorlatok a *Ve* jelösszetevő elemzéséhez (55).

- 3.2.1. Kaleidoszkópgyakorlatok (55).
 - 3.2.1.a Hagományos vizuális megjelenési formájú szövegek átalakítása más hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekké (55).
 - 3.2.1.b A sorok lineáris egymásutánját megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegek átalakítása más hagyományos és nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekké (57).
 - 3.2.1.c A sorok lineáris egymásutánját nem megtartó nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegek átalakítása más nem hagyományos vizuális megjelenési formájú szövegekké (59).
 - 3.2.1.d Modern értelemben vett képversek átalakítása más vizuális megjelenési formájú szövegekké (60).
- 3.2.2. Kreatív-produktív gyakorlatok (61).
 - 3.2.2.1. Vizuális vers- (vagy próza-) vehikulumok létrehozása 'semlegesített' vizuális szövegvehikulum alapján (61).
 - 3.2.2.2. Képversvehikulumok létrehozása 'semlegesített' vizuális szövegvehikulum alapján (66).
- 3.3. A képversek megformáltságának kompozíciós elvei (69).
- 4. A versek fizikai testéhez [= Ve] rendelhető formai felépítésre, a formációra [= Fo] vonatkozó kreatív gyakorlatok (71).
 - 4.1. A szövegek nyelvi-szemiotikai formai felépítésének típusai (73).
 - 4.2. Gyakorlatok a nyelvi-szemiotikai Fo jelösszetevő elemzéséhez (73).
 - 4.2.1. Kaleidoszkópgyakorlatok
 - 4.2.1.1. Gyakorlatok a lexikai szintaktikai tagoltság elemzéséhez (73).
 - 4.2.1.1.a Szövegmondatokra központosással tagolt szövegek átagolása másfajta központosás alkalmazásával (74).
 - 4.2.1.1.b Szövegmondatokra nem központosással tagolt szövegek átagolása központosás alkalmazásával (75).
 - 4.2.1.1.c Egyetlen (belső tagolással rendelkező) hosszú szövegmondatból álló szöveg több szövegmondatra bontása (76).
 - 4.2.1.1.d Szintaktikailag tagolatlan szöveg szövegmondatokra tagolása központosás vagy más eszköz alkalmazásával (79).
 - 4.2.1.2. Gyakorlatok a mondatösszetevők szövegmondatokon belüli sorrendjének elemzéséhez (80).
 - 4.2.2. Kreatív-produktív gyakorlatok ().
 - 4.2.2.1. Kiválasztó típusú gyakorlat mondatösszetevők szövegmondatokon belüli sorrendjének elemzéséhez (83).
 - 4.2.2.2. Létrehozó típusú gyakorlat mondatösszetevők szövegmondatokon belüli sorrendjének elemzéséhez. Megjegyzések (87).

- 4.3. A szövegek nyelvi-szemiotikai formái felépítése mint az értelmi és a kommunikatív nyelvi (szöveg)jelentés hordozója (88).
5. A versek fizikai testéhez [= Ve] rendelhető nyelvi-jelentéstani felépítésre, a sensusra [= Se] vonatkozó kreatív gyakorlatok (89).
- 5.1. A nyelvi jelentés hordozói (91).
- 5.2. Gyakorlatok az *Se* jelösszetevő elemzéséhez (91).
- 5.2.1. Kaleidoszkópgyakorlatok (91).
- 5.2.1.a Szavak, szókapcsolatok helyettesítése más szavakkal, szókapcsolatokkal (91).
- 5.2.1.b Hasonlatok (költői képek) helyettesítése más hasonlatokkal (költői képekkel) (93).
- 5.2.1.c A 'lírai én' kommunikatív szerepének megváltoztatása (95).
- 5.2.1.d A szövegben utalt állapotok, események idejének megváltoztatása (97).
- 5.2.2. Kreatív-produktív gyakorlatok (98).
- 5.2.2.1. Kiválasztó típusú gyakorlat a költői képek nyelvi organizációjának elemzésére (98).
- 5.2.2.2. Létrehozó típusú gyakorlat a költői képek nyelvi organizációjának elemzésére (104).
- 5.3. Megjegyzések első fokú korreferenciális jelentések létrehozásához (107).
6. A versek fizikai testéhez [= Ve] rendelhető valóságos vagy képzelt világdarabra, a relátumra [= Re], vonatkozó kreatív gyakorlatok (113).
- 6.1. A vehikulumhoz rendelhető világdarab szerepe a szövegek megformáltságában (115).
- 6.2. Gyakorlatok a *Re* jelösszetevő elemzéséhez (115).
- 6.2.1. Kaleidoszkópgyakorlatok (115).
- 6.2.1.a Verssorokban, illetőleg szövegmondatokban kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének felcserélése (115).
- 6.2.1.b Versszakokban, illetőleg szövegmondat-tömbökben kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének felcserélése (117).
- 6.2.1.c A cím és/vagy a szövegbefejezés megváltoztatása (118).
- 6.2.1.d Világdarabok hiányos, illetőleg csupán jelzésszerű bemutatása (120).
- 6.2.2. Kreatív-produktív gyakorlatok (122).
- 6.2.2.1. Kiválasztó típusú gyakorlat verssorokban, illetőleg szövegmondatokban kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének elemzésére (122).
- 6.2.2.2. Létrehozó típusú gyakorlat versszakokban kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatása' sorrendjének elemzésére (127).
- 6.3. Megjegyzések másodfokú korreferenciális jelentések létrehozásához (129).
7. Verseket több jelösszetevőjének együttes megváltoztatására irányuló komplex [= Ko] kreatív gyakorlatok (131).
- 7.1. A szöveg mint komplex jel megformáltságának összetettsége (133).
- 7.2. Gyakorlatok több jelösszetevő együttes megváltoztatása követ-kezményeinek elemzéséhez (136).

- 7.2.1. Kaleidoszkópgyakorlatok (136).
- 7.2.1.a Ve•Se: Hagományos vizuális megjelenési formájú szövegek átalakítása (a) olyan más hagyományos megjelenési formájú szövegekké, (b) amelyekben az eredeti szöveg bizonyos szavait / szókapcsolatait más szavak szókapcsolatok helyettesítik (136).
- 7.2.1.b Fo•Re: Szövegmondatokra nem központoszással tagolt szövegek átalakítása (a) olyan központoszás alkal-mazásával tagolt szövegekké, (b) amelyekben az eredeti szövegbefejezés helyett más szövegbefejezés áll (139).
- 7.2.1.c Ve•Fo•Se: A sorok lineáris egymásutánját megtartó, nem hagyományos vizuális megjelenési formájú, szintak-tikailag tagolatlan szövegek átalakítása olyan hagyo-mányos vagy nem hagyományos vizuális megjelenési for-májú (b) szövegmondatokra központoszás vagy más eszközök alkalmazásával tagolt szövegekké, (c) amelyekben az utalt állapotok, történések, cselekmények ideje nem azonos az eredeti szövegekével (142).
- 7.2.1.d Fo•Se•Re Szövegmondatokra központoszással tagolt szövegek átalakítása (a) olyan szövegmondatokra más-fajta központoszás alkalmazásával tagolt szövegekké, (b) amelyekben bizonyos eredeti szavakat, szókapcsolatokat más szavak, szókapcsolatok helyettesítenek, és (c) a verssorokban, illetőleg szövegmondatokban kifejezésre jutó világdarabok 'bemutatásának' a sorrendje is eltér az eredetiétől (146).
- 7.2.2. Kreatív-produktív gyakorlatok (150).
- 7.2.2.1. A Fo és Se jelösszetevőkre együttesen vonatkozó létrehozó típusú kreatív-produktív gyakorlat (150).
- 7.2.2.2. A Fo és Se jelösszetevőkre együttesen vonatkozó kiválasztó típusú kreatív-produktív gyakorlat (153).
- 7.3. Egy szöveg adott megformáltságától való 'eltávolodás' lehetőségeiről és fokozatairól (154).
8. Verselek szövegrokonsági kapcsolatainak [= Ro] felderítésére irányuló kreatív gyakorlatok (157).
- 8.1. A szövegrokonsági kapcsolatok típusai (159).
- 8.2. Gyakorlatok rokonszöveg-csoportok kereséséhez/létrehozásához (159).
- 8.2.1. Kaleidoszkópgyakorlatok (159).
- 8.2.1.a „Ad notam” verscímmel hívott rokonszövegek keresése (159).
- 8.2.1.b1 Tetszőleges verscímmel hívott rokonszöveg(ek) keresése (160).
- 8.2.1.b2 Költőre utaló mottóval (esetleg verscímmel is) hívott rokonszöveg(ek) keresése (162).
- 8.2.1.c „Így írtok ti” jelleggel hívott rokonszöveg(ek) keresése (163).
- 8.2.1.d Szövegidézzettel hívott rokonszöveg(ek) keresése (164).
- 8.2.2. Kreatív-produktív gyakorlatok (165).
- 8.2.2.1. Kiválasztó típusú kreatív-produktív szövegrokonsági gyakorlatok megvalósításának lehetőségeiről (165).
- 8.2.2.2. Létrehozó típusú kreatív-produktív szövegrokonsági gyakorlatok megvalósításának lehetőségeiről (165).

- 8.3. Megjegyzések a posztmodern szövegrokonsági kapcsolatokhoz (165).
 - 8.3.1. Posztmodern szövegrokonsági kapcsolatok prózaszövegekben (165).
 - 8.3.2. Posztmodern szövegrokonsági kapcsolatok versszövegekben (166).

Utószó (169).

Függelék (171).

- 1. Szövegmutatók és megformáltságtipológia (173).
 - 1.1. Szövegmutató a gyakorlatokban felhasznált szövegekhez (173).
 - 1.1.1. Versszövegek mutatója (173).
 - 1.1.2. Prózaszövegek mutatója (174).
 - 1.2. Szövegmutató a feladatokban felhasznált versszövegekhez (175).
 - 1.2.1. Szövegmutató (175).
 - 1.2.2. A szövegmutatóban felsorolt szövegek átírt változata (176).
 - 1.3. Megformáltságtipológiai vázlat (187).
 - 1.3.1. Bevezető megjegyzések (187).
 - 1.3.2. Szöveggyűjtemény és megformáltságtipológiai bázis. Kísérlet (187).
 - 1.3.3. Megjegyzések a megformáltságtipológiai kísérlet folytatásához (198).
- 2. Bibliográfiai tájékoztató (199).
 - 2.1. A kötet szerzőinek egyedül és együtt írott művei (199).
 - 2.2. A kötet szerzőinek másokkal együtt írott művei (205).
 - 2.3. Informatív írások (206).

PETŐFI S. JÁNOS:

2007. *Szövegkompozíció és jelentés. Témák és megközelítések a szövegtani kutatásban* [= *Szemiotikai szövegtan 18*]. Szeged, JGYF Kiadó
E mű repertóriumához lásd a *Szemiotikai szövegtan* periodika 21. kötetét.

PETŐFI S. JÁNOS:

2010. *Egy poliglott szövegnyelvészeti-szövegtani kutatóprogram 2*
[= *Officina textologica 15*]. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó
E mű repertóriumához lásd a jelen kötet 5.2.1. alfejezetét.

5.5. Időrendi sorrendbe rendezett idegen nyelvű szemiotikai-textológiai művek.

Bevezető megjegyzések

Hasonlóan az előző alfejezethez, ebbe a műveket csupán felsoroló alfejezetbe is bele kerültek olyan művek, amelyek csak részben tekinthetők a szemiotikai-textológia kidolgozása előmunkálataihoz tartozóknak.

Felvételük magyarázata az, hogy ugyan nem a szemiotikai-textológia a központi témájuk, de olyan aspektusokat is tárgyalnak, amelyek a szemiotikai-textológia elméleti keretének kidolgozásakor releváns szerepet játszottak / játszanak.

PETŐFI S. JÁNOS:

1969.E *On the problems of co-textual analysis of texts (= International Conference on Computational Linguistics /= COLING/, Preprint 50)*. Stockholm, Research Group for Quantitative Linguistics /= KVAL/

PETŐFI S. JÁNOS:

1971.Ga *Transformationsgrammatiken und eine ko-textuelle Texttheorie. Grundfragen und Konzeptionen*. Frankfurt, Athenäum

PETŐFI S. JÁNOS:

1971.Gb *Beiträge zu einer ko-textuellen Texttheorie Akademisk Avhandling, Surte / Schweden, GOTAB*

PETŐFI, JÁNOS S. – HANNES RIESER (eds.):

1973.E *Studies in Text Grammars*. Dordrecht, Reidel

PETŐFI, JÁNOS S. – HANNES RIESER:

1974.G *Probleme der modell-theoretischen Interpretation von Texten [= pt 7]*. Hamburg, Buske

PETŐFI S. JÁNOS:

1975.F *Vers une théorie partielle du texte [= pt 9]*. Hamburg, Buske

PETŐFI, JÁNOS S. – ANTONIO GARCIA BERRIO:

1978.S *Lingüística del texto y crítica literaria*. Madrid, Comunicación

PETŐFI, JÁNOS S. – ANTONIO GARCIA BERRIO:

1990.J *Tekusutogengogaku to bungakuhihyou / Text Linguistics and Literary Criticism*. Tokyo, Bunkashobo-Hakubunsha, Inc.

PETŐFI S. JÁNOS:

1991.H/E *A humán kommunikáció szemiotikai elmélete felé (Szövegnyelvészet – Szemiotikai textológia) / Towards a Semiotic Theory of the Human Communication (Text Linguistics – Semiotic Textology)*. <Kétnyelvű kiadás>. Szeged, Gold Press

PETŐFI S. JÁNOS:

2004.I *Scrittura e interpretazione. Introduzione alla Testologia Semiotica dei testi verbali*. Roma, Carocci Editore

JÁNOS SÁNDOR PETŐFI:

2007.X *Da un ateneo all'altro. Verso la costruzione di una teoria semiotica del testo*. Eum edizioni, università di Macerata

Egy rendhagyó repertórium

A Maceratai Egyetem „eum” logóval jelzett kiadója (a logo betűinek feloldása: Editor, Università, Macerata) kutatási ágak és / vagy kutatók bemutatására egy teljesen új felépítésű DVD-ROM kiadványokat tartalmazó sorozat struktúráját dolgozta ki.

Megtisztelő, hogy ennek a sorozatnak első kiadványa – „János Sándor Petőfi *Da un ateneo all'altro. Verso la costruzione di una teoria semiotica del testo* [= Egyetemről egyetemre. Egy szemiotikai szövegelmélet létrehozása felé] – az én kutatási területem és kutatói tevékenységem többszörösen multimediális felépítésű szemléltetése.

Az itt következő sajátos szerkezetű repertóriummal ezt a többszörösen multimediális felépítést kívánom érzékeltetni.

(1) A DVD-ROM a számítógépbe behelyezése után azonnal elindul és egy olyan oldalt nyit, amelyen <english> és <italiano> címkék találhatóak.

(2) E címkék bármelyikére rákattintva, pár másodpercig tartó mozgás után megjelenik a következő ablak:

I	R	Hm
TL	ΣT	Sn
C	M	X

Ennek a kilenc betűszimbólumnak lásd a következő értelmezését:

A szimbólumok	A szimbólumok olvasata akár az <english>, akár az <italiano> címke választása esetén	Az olvasatok magyar megfelelői
I	Intro	Belépés
R	Repository	Lerakat
TL	Timeline	Idősor
ΣT	Semiotic textology	Szemiotikai szövegtan

Sn	Selfnarration	Saját elbeszélés
Hm	Hypermedia	Videonterjék
M	Map	Diszciplínaháló
C	Credits	Kreditek
X	Exit	Kilépés

A DVD-ROM szerkezetének és tartalmának megismeréséhez az **R, TL, ΣT, Sn, Hm** szektorok megnyitása vezet. Lássuk ezeket a szektorokat egymásután:

R: Repository / Lerakat

Ez a szektor a következő alszektorokat tartalmazza:

Bibliography / Bibliográfia

Theory on semiotic textology / A szemiotikai textológia elmélete

Notebooks of de University of Macerata / A Maceratai Egyetemen a hallgatók számára készített oktatási segédanyag

Miscellanea / Vegyes dokumentumok

Interwies / Interjúk

Az alszektorok tartalma:

Bibliográfia

Petőfi S(ándor) János / János S(ándor) Petőfi 1961 és 2005 között megjelent műveinek tematikus egységekbe rendezett bibliográfiája.

A szemiotikai-textológia elmélete

A szemiotikai-textológia elmélete kidolgozásának egyes fázisait bemutató (1969 és 2004 között megjelent) 7 írás szövege.

A Maceratai Egyetemen a hallgatók számára készített oktatási segédanyag

Kb. 1000 oldalnyi szöveg

Vegyes dokumentumok

A szemiotikai textológia elméletének különféle aspektusait bemutató (pedagógiai szempontokat figyelembe vevő tematikus egységekként előhívható) 3 előadás videodokumentációja.

Interjúk

A Hypermedia szektorban videón rögzített 12, összesen közel háromórnyi, interjú szövege.

Az, hogy a „Repository / Lerakat” szektor belső felépítésében éppen melyik hierarchiaszinten keressük információkat, az ablak felső sorában található (a magasabb szinttől az alacsonyabbak irányában elrendezett) hierarchiaszint mutatóból olvasható le. Ha az adott szektoron belül szintet akarunk változtatni, ennek a mutatónak a felhasználásával tetszőleges szintre ugorhatunk.

TL: Timeline / Idősor: A szövegtani kutatás több szintre vetített története

A Timeline három egymás fölé helyezett szalagból és e háromszoros szalag alatt 5 évenkénti beosztású idővonalból áll.

A felső szalag szektorai a rá vonatkozó információkra utaló elemeket tartalmaznak,

a felső szalaggal azonos szélességű alsó szalag szektorai a szövegtani kutatás más képviselőire utalókat,

a keskenyebb középső szalag megfelelő szektoraiban az adott kontextusban releváns irások Repositoryban tárolt bibliográfiai adatai találhatóak.

Az idővonalat a bal oldalán periódusváltó zárja, amelynek jobb felé mozgása mozgásba hozza a szalagegyüttest.

Bármelyik szalag bármelyik szektorára rákattintva, kinyílik egy olyan ablak, amely a szóban forgó szektor utalásait megjeleníti.

ΣT: Semiotic textology / Szemiotikai szövegtan

A szemiotikai szövegtan felépítésének tematikus egységekre bontott és táblai rajzokkal kísért videoelőadásom bemutatása.

A videoelőadás meghallgatása bármelyik tematikus egységgel kezdődhet.

Sn: Self narration / Saját elbeszélés

Országokra bontott (térképekkel és képekkel illusztrált) videoelőadás, amelyben életem történetét mesélem el.

A videoelőadás meghallgatása bármelyik országgal kezdődhet.

Hm: Hypermedia / Videointerjúk

Tizenkét videointerjú, amelyen a megszólaló személyek

(Békési Imre, Benkes Zsuzsa, Horányi Özséb /= Magyarország/, Carla Marello és Margerita Borreguero Zuolaga /= Olaszország és Spanyolország/, Marcello La Matina /= Olaszország/, Hannes Rieser és Gerd Rickheit /= Németország/, Teun A. van Dijk /= Spanyolország/, Giuseppe

Galli /= Olaszország/, Fancesco Orilia /= Olaszország/, Roberto Sani /= Olaszország/, Luciano Vitacolonna /= Olaszország/, Pier Giuseppe Rossi és Giuliana Pascucci /= Olaszország/ hozzám fűződő kapcsolatukról beszélnek.

Amikor egy egységre rákattintunk, a hypermedia háttérét képező térképen mozgásba jön azt a várost jelölő pont, ahonnan az abban az egységben beszélő személy való. Valamennyi egységhez hozzá van rendelve az interjúban elmondott szöveg angol és olasz változata.

Az interjúk meghallgatása bármelyik interjúval kezdődhet.

M, C, X

Az oldal alsó sorában található szimbólumsor utolsó három betűszimbóluma közül az első kettő a DVD-ROM felépítésére vonatkozó járulékos információk előhívására szolgál, az utolsó az eszközből való kilépésre.